

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2015-2018

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

David Stejskal

**Úloha chemického vojska v integrovaném záchranném
systému**

Praha 2018

Vedoucí bakalářské práce:

PaedDr. Ing. Jan Zelinka, Ph. D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2015-2018

BACHELOR THESIS

David Stejskal

Role of the Chemical Corps in the integrated rescue system

Prague 2018

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

PaedDr. Ing. Jan Zelinka, Ph. D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

David Stejskal

Poděkování

Děkuji PaedDr. Ing. Janu Zelinkovi, Ph. D. za jeho rady, konzultace a odborné vedení při zpracování bakalářské práce.

Anotace

V bakalářské práci se zaměřuji na úlohu chemického vojska v integrovaném záchranném systému (IZS) České republiky. Práce obsahuje historii integrovaného záchranného systému, chemického vojska a možnosti nasazení příslušníků chemických jednotek jako součást integrovaného záchranného systému. Dále jsou zde uvedeny struktura a možnosti chemického vojska. V závěru jsou zmíněny přednosti a nedostatky chemického vojska.

Klíčová slova

Armáda České republiky (AČR), dekontaminace, jaderná havárie, kontaminace, radiační a chemický monitorování, radiační a chemický průzkum.

Annotation

This bachelor thesis focuses on the role of chemical corps in the integrated rescue system of The Czech Republic. It contains history of the integrated rescue system, the chemical corps and possibilities of deployment members of the chemical troops as a part of the integrated rescue system. It mentions the structure and capabilities of the chemical corps. In the end of this thesis are mentioned preferences and absences of the chemical corps.

Keywords

Army of the Czech Republic, contamination, decontamination, nuclear accident, radiation and chemical monitoring, radiation and chemical reconnaissance.

OBSAH

ÚVOD	10
1 HISTORIE IZS	11
1.1 Důvody vzniku IZS.....	11
1.2 Základní historické dokumenty	12
2 HISTORIE CHEMICKÉHO VOJSKA	16
2.1 Vývoj v meziválečném období (1919 – 1939).....	16
2.2 Válečné období (1940 – 1945)	18
2.3 Poválečné období (1945 – 1949).....	18
2.4 Chemické vojsko Československa (1950 – 1992)	18
2.4.1 Období 1950 - 1960.....	19
2.4.2 Období 1961 - 1968.....	20
2.4.3 Období 1969 - 1980.....	20
2.4.4 Období 1981 - 1989.....	20
2.4.5 Období 1990 - 1992.....	21
2.5 Chemické vojsko České republiky (1993 – současnost).....	21
3 PRÁVNÍ PŘEDPISY UMOŽŇUJÍCÍ NASAZENÍ VOJÁKŮ NA ÚZEMÍ ČR	22
3.1 Ústavní zákon č. 110/1998 sb.....	22
3.2 Zákon č. 219/1999 sb.....	23
3.3 Zákon č. 221/1999 sb.....	24
3.4 Zákon č. 239/2000 sb.....	25
3.4.1 Vymezení základních pojmů:	25
3.4.2 Složky IZS	26
3.4.2.1 Základní složky IZS	26
3.4.2.2 Ostatní složky IZS	27
3.4.3 Stálé orgány pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému.....	27
3.5 Zákon č. 240/2000 sb.....	27
3.5.1 Vymezení základních pojmů:	28
3.5.2 Stav nebezpečí	28
4 MEZIRESORTNÍ SMLOUVY A INTERNÍ NAŘÍZENÍ	29
4.1 Rámcová dohoda o spolupráci mezi ministerstvem vnitra a ministerstvem obrany.....	29

4.2	Směrnice náčelníka generálního štábu ačr k nasazování sil a prostředků ačr v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů policie české republiky	29
4.2.1	Vymezení základních pojmů:	30
	PRAKTICKÁ ČÁST.....	32
5	PROBLEMATIKA NASAZENÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ AČR NA ÚZEMÍ ČR PŘI ŘEŠENÍ MU A KS.....	32
5.1	Plánování nasazování sil a prostředků AČR v rámci IZS a plnění úkolů PČR	32
5.2	Působnost a doba pohotovosti vyčleněných sil a prostředků armády české republiky ve prospěch IZS a k plnění úkolů PČR	35
5.3	Velení, řízení a spojení	35
5.3.1	Systém velení a řízení	35
5.3.2	Organizace spojení.....	36
6	MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ A PERSONÁLNÍ VYCVIČENOST JEDNOTEK CHEMICKÉHO VOJSKA.....	36
6.1	Jednotky radiačního a chemického průzkumu	36
6.1.1	Materiální vybavení jednotek radiačního a chemického průzkumu	37
6.1.1.1	Obrněný průzkumný transportér BRDM 2 – rch.....	37
6.1.1.2	Chemický průzkumný automobil UAZ – 469 ch	38
6.1.1.3	Vozidlo radiačního a chemického průzkumu Land Rover 130 – rch.....	39
6.1.1.4	Vozidlo S – LOV CBRN Iveco + P – LOV CBRN	40
6.2	Jednotky týmu SIBCRA	40
6.2.1	Materiální vybavení jednotek týmu SIBCRA.....	41
6.2.1.1	Renault Biomaster + vlek.....	41
6.2.1.2	BIOROVER B2 + PM 18 MIP.....	42
6.3	Jednotky dekontaminace.....	43
6.3.1	Materiální vybavení jednotek dekontaminace	43
6.3.1.1	Automobil chemický rozstříkovací ACHR - 90M	43
6.3.1.2	Linka – 82.....	44
6.3.1.3	Linka – 08.....	45
6.3.1.4	Souprava pro dekontaminaci osob SDO Losberger 2014	46
6.4	Polní laboratoře.....	46
6.4.1	Laboratoř PPCHL - AL 2	47
6.5	Osobní ochranné prostředky	47
6.5.1	Souprava ochranné masky OM - 90	48

6.5.2	Filtrační ochranný převlek FOP - 96	50
6.5.3	Provětrávaný protichemický izolační oděv OPCH - 05.....	51
6.5.4	Oděv protichemický OPCH - 90 PO.....	52
6.5.5	Ochranný oděv Tychem.....	53
6.5.6	Izolační dýchací přístroj Pluto 300 comfort	53
7	ANALÝZA VYBRANÝCH SITUAČNÍCH CVIČENÍ S ÚČASTÍ JEDNOTEK CHEMICKÉHO VOJSKA AČR.....	54
7.1	Součinnostní taktické cvičení „metro 2014“	54
7.2	Součinnostní taktické cvičení „ZÓNA 2015“.....	57
	ZÁVĚR.....	63
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	64
	SEZNAM ZKRATEK.....	67
	SEZNAM OBRÁZKŮ	69

ÚVOD

Jednou z nejzákladnějších povinností každého státu je zajistit bezpečnost svých občanů tohoto důvodu má Česká republika vytvořený bezpečnostní systém, který má za úkol tuto bezpečnost v maximální možné míře zajišťovat. Nedílnou součástí tohoto systému je i AČR. Nejvýznamnějšími hrozbami pro Českou republiku jsou přírodní katastrofy (např. záplavy) a katastrofy vzniklé působením člověka (např. havárie jaderného zařízení). AČR disponuje silami a prostředky, které považujeme za jedny z nejdůležitějších při řešení mimořádných situací velkého rozsahu. S nasazením příslušníků a jednotek chemického vojska je primárně počítáno při mimořádných událostech spojených s použitím zbraní hromadného ničení nebo haváriích v jaderných elektrárnách Temelín a Dukovany.

Bakalářská práce ve svém začátku popisuje historii IZS a příčiny jeho vzniku, stejným způsobem se věnuje historii a důvodům vzniku chemického vojska jako vysoce specializované součásti AČR.

V navazující části se práce věnuje právním normám, meziresortním smlouvám, interním předpisům a nařízením, které stanovují možnosti a pravidla pro nasazení příslušníků chemického vojska jako součásti IZS. Dále se zde uvádí, jaké jsou úkoly a možnosti chemického vojska v rámci IZS při řešení mimořádných událostí.

Práce se v závěru zabývá materiální vybaveností a mírou personální vycvičenosti příslušníků chemického vojska, kteří jsou vyčleňováni a posléze nasazováni v jednotkách předurčených pro IZS.

1 HISTORIE IZS

1.1 Důvody vzniku IZS

Myšlenka integrovat jednotlivé záchranné subjekty se v ČR objevila již počátkem devadesátých let dvacátého století. V této době začal být vyžadován nový přístup k řešení mimořádných událostí, jelikož docházelo nejenom k nárůstu počtu událostí, ale zároveň ke složitosti jejich řešení. V souvislosti se zvyšováním počtu událostí a narůstání složitosti jejich řešení, se začala zvyšovat také technická a organizační náročnost řešení mimořádných událostí. Z toho vznikla nutnost k prohloubení celého systému spolupráce mezi jednotlivými organizacemi, resp. záchrannými složkami podílejícími se na záchranných a likvidačních pracích.¹

Aby mohlo dojít ke komplexnímu řešení záchranného systému v ČR, které započalo roku 1991, musel se vyřešit zásadní problém. Tímto problémem se stala chybějící legislativa v oblasti záchranářství, ačkoliv zde existovaly dílčí právní normy upravující některé oblasti jako např. ochrana před požáry, ochrana před povodněmi, nákazami a epidemiemi, ochrana čistoty vod. Všechny však existovaly pouze jako izolované právní normy a neexistence právního předpisu, který by řešil všechny oblasti ochrany a záchrany komplexně, se jevila jako klíčový nedostatek.²

V letech 1991 – 1992 se začaly tvořit zásady integrace záchranných systémů, kdy se zvažovaly a prosazovaly dva rozdílné přístupy:

- 1) Systém na bázi stálých institucí.
- 2) Systém na bázi spolupráce jednotlivých složek.

První přístup měl za cíl vybudovat komplexní záchranný systém postavený na bázi stálých institucí směrem od shora dolů, tj. od centrální úrovně až po tehdejší nejnižší úroveň státní správy – okresní úřady. Tuto variantu řešení podporovaly tehdejší orgány Civilní obrany (CO), kde by jejich štáby tvořily sekretariáty tohoto systému. Jako největší slabina tohoto přístupu se jevil fakt, že celý systém CO, byl budován primárně pro válku.

---

¹ VÍŠEK, Jiří. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012, s. 14. ISBN 978-80-7452-028-0.

² Tamtéž s. 14.

Uvedení celého systému do pohotovosti vyžadovalo delší časové lhůty, čímž naprosto nevyhovoval potřebám okamžitého zásahu.³

Druhý přístup vycházel z praktických zkušeností záchranných složek, získaných při řešení reálných situací od vzájemně spolupracujících jednotek a to především od hasičského záchranného sboru (HZS), zdravotnické záchranné služby (ZZS) a policie České republiky (PČR). Problémem ovšem bylo, že zde neexistovala legislativa upravující vzájemné vztahy a odpovědnost za celkový výsledek zásahu. Základním kamenem tohoto přístupu byla součinnost postavená na vzájemné spolupráci tří primárních složek – HZS, ZZS a PČR. A právě HZS byl hlavním protagonistou tohoto přístupu, jelikož byl považován za „universální složku“, která nejenom hasí požáry, ale i zasahuje při povodních, záplavách a jiných mimořádných událostech. Nezanedbatelný vliv při prosazování tohoto přístupu měla i skutečnost, že téměř každá obec měla svoji jednotku dobrovolných hasičů. Nakonec byla dána přednost druhému přístupu.⁴

1.2 Základní historické dokumenty

- 1) Usnesení vlády ČR č. 187/1992 ze dne 18. března 1992, k návrhu na vytvoření havarijních komisí územních orgánů k plánování a řízení opatření při vzniku nežádoucích událostí (nehod, havárií a živelních pohrom).⁵

Tímto usnesením bylo mimo jiné uloženo ministru životního prostředí připravit návrh zákona o prevenci a likvidaci nežádoucích událostí (nehod, havárií a živelních pohrom). Tímto měla být vytvořena i hmotně – právní základna pro působnost Havarijní komise vlády České republiky a okresních havarijních komisí. Zároveň měl ministr životního prostředí vytvořit podmínky pro postupný přechod Vládní komise pro radiační havárie České republiky na Havarijní komisi vlády České republiky. Tento úkol měl být splněn do 30. června 1992. Vzhledem k přípravám na rozdělení tehdejšího Československa tento úkol nebyl splněn.⁶

---

³ VÍŠEK, Jiří. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012, s. 15. ISBN 978-80-7452-028-0.

⁴ Tamtéž s. 15.

⁵ Vláda České republiky. *Dokumenty vlády - 1992-03-18: Usnesení č. 187* [online]. [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: https://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/4EE0EED852FBFB63C12571B6006F74A9

⁶ VÍŠEK, Jiří. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012, s. 15. ISBN 978-80-7452-028-0.

- 2) Usnesení vlády ČR č. 22/1993 ze dne 20. ledna 1993 k návrhu koncepce ministerstva vnitra v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti a k doktríně Policie České republiky.⁷

Toto usnesení již bylo přijato Vládou samostatné České republiky a mimo jiné ukládalo ministru vnitra ve spolupráci s ministry obrany, zdravotnictví, hospodářství, životního prostředí, financí a místopředsdou vlády předložit do 30. dubna 1993 zásady pro vytváření Komplexního záchranného a bezpečnostního systému České republiky.⁸

- 3) Usnesení Vlády ČR č. 246+P/1993 ze dne 19. května 1993 k návrhu zásad IZS. Tímto usnesením vláda schválila zásady IZS, které jsou uvedeny v příloze tohoto usnesení. Celkem je zde uvedeno 13 zásad:⁹

Zásada č. 1

„Integrovaný záchranný systém (dále jen "IZS") je systém vazeb zabezpečující koordinovaný postup záchranných, pohotovostních, odborných a jiných služeb (dále jen "složek"), orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při likvidaci havárií.“

Zásada č. 2

„Základní složky působící v IZS, které udržují nepřetržitou pohotovost pro ohlášení vzniku havárie a pro schopnost rychle zasáhnout na místě havárie jsou požární ochrana, zdravotnická záchranná služba a policie. Podle charakteru a rozsahu havárie působí v IZS další složky, zejména Civilní obrana, hygienická služba, Báňská záchranná služba, radiační a monitorovací síť, Letecká záchranná služba, jednotky provozovatelů rizikové činnosti apod.“

---

⁷ Vláda České republiky. *Dokumenty vlády - 1993-01-20: Usnesení č. 22* [online]. [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: [https://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/E9CCDAED05C5 FABAC 12 5 71B6006CEAA6](https://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/E9CCDAED05C5FABAC12571B6006CEAA6)

⁸ VÍŠEK, Jiří. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012, s. 16. ISBN 978-80-7452-028-0.

⁹ Vláda České republiky. *Dokumenty vlády - 1993-05-19: Usnesení č. 246 + P* [online]. [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: [https://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/ C94E8F 83138 5066 EC12571B6006D0A6A](https://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/C94E8F831385066EC12571B6006D0A6A)

Zásada č. 3

„Právní postavení jednotlivých složek není zavedením IZS dotčeno. Jejich práva, povinnosti, odpovědnost a systém řízení vyplývají z jednotlivých právních předpisů.“

Zásada č. 4

„Odpovědnost za řízení IZS má ministr vnitra, přednostové okresních úřadů a primátoři hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně. V případě vzniku zemí (oblastí) se počítá s obdobnou odpovědností představitele státní správy v těchto územně správních celcích.“

Zásada č. 5

„Ministerstvo obrany umožní pro potřeby likvidace havárií využití sil a prostředků Civilní obrany pro varování obyvatel, kolektivní a individuální ochranu obyvatel, vojenských záchranných pluků CO a umožní využití skladů humanitární pomoci. Ministr obrany na žádost ministra vnitra rozhodne o nasazení vybraných sil a prostředků Armády České republiky pro potřeby likvidace havárií.“

Zásada č. 6

„Ministerstvo hospodářství a ministerstvo dopravy umožní pro potřebu IZS využití opatření hospodářské mobilizace, zejména krizových plánů.“

Zásada č. 7

„Vláda ČR zřizuje Ústřední havarijní komisi jako svůj poradní orgán pro prevenci a likvidaci havárií a jejím řízením pověřuje ministra vnitra. Ministerstvo vnitra je ústředním orgánem odpovědným za organizaci IZS, zřizuje operační a informační středisko IZS a vede dokumentaci IZS pro potřebu Ústřední havarijní komise. Ministr vnitra je odpovědný za koordinaci prací nižších územních orgánů státní správy a samosprávy a může převzít řízení likvidace havárie v případě, kdy havárie přesahuje území jednoho z těchto územně správních celků nebo státní hranici.“

Zásada č. 8

„Přednostové okresních úřadů a primátoři hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně zřizují havarijní komisi jako svůj poradní orgán pro prevenci a likvidaci havárií. Okresní úřady a magistráty hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně zřizují operační a informační středisko IZS a vedou dokumentaci IZS. Územní představitelé státní správy jsou odpovědni za likvidaci havárií ve svých územně správních celcích.“

Zásada č. 9

„Ministr vnitra a územní představitelé státní správy mohou složkám ukládat úkoly, pokud to vyplývá z právních předpisů. Při likvidaci havárie řídí součinnost složek velitel jednotek požární ochrany do doby, než převezme řízení územní představitel státní správy. Pokud na místě není velitel jednotek požární ochrany, řídí součinnost velitel (vedoucí) té složky, která provádí stěžejní činnost.“

Zásada č. 10

„Havarijní komise v oblasti likvidací havárií řeší zejména problematiku vzájemné informovanosti, přípravy složek a jejich postup při společném zásahu. Členy havarijní komise jsou vedoucí pracovníci složek IZS, zástupci orgánů státní správy a zástupci samospráv obcí. Dále mohou být členy havarijní komise právnické a fyzické osoby a zástupci občanských iniciativ. Podrobnosti o havarijních komisích, jejich činnosti a vnitřní organizaci stanoví Statut havarijní komise, který vydá ministerstvo vnitra.“

Zásada č. 11

„Operační a informační středisko IZS je pracovně přiřčeno k operačnímu středisku požární ochrany. Operační a informační středisko IZS plní zejména tyto úkoly:

- a) soustřeďuje dokumentaci a eviduje činnost IZS,*
- b) přijímá a vyhodnocuje informace o haváriích,*
- c) plní organizační a další úkoly při zabezpečení činnosti IZS.“*

Zásada č. 12

„Dokumentaci IZS tvoří:

a) *poplachový plán IZS, který slouží pro organizaci povolávání složek a definuje poplachové stupně,*

b) *zásady organizace a řízení při společném zásahu, které stanoví podrobnosti pro koordinaci složek na místě zásahu,*

c) *vnitřní a vnější havarijní plány právnických osob a územních celků.*

Vzory dokumentace IZS uvedené pod písmenem a) a b) a metodiku pro zpracování vnějšího havarijního plánu vydá ministerstvo vnitra v dohodě s ústředními orgány státní správy.“

Zásada č. 13

„Dosavadní způsob financování jednotlivých složek působících v IZS není dotčen, finanční prostředky nad rámec působnosti složek spojené s činností IZS uplatňuje ministerstvo vnitra a přednostové okresních úřadů.“

Tyto výše zmíněné zásady byly uplatněny při tvorbě zákona č. 239/2000 Sb., o IZS a o změně některých zákonů.¹⁰

2 HISTORIE CHEMICKÉHO VOJSKA

2.1 Vývoj v meziválečném období (1919 – 1939)

Bezprostředně po skončení, do té doby nejhorší, války převládal v mínění veřejnosti názor, že tak obrovské ztráty a utrpení byly pro lidstvo dostatečným poučením, které odvrátí další možné války. Věřilo se, že nastane období dlouhotrvajícího míru, ve kterém dojde k vyléčení ran způsobeným válkou a obnově hospodářství, které bylo vlivem války zničené. Bohužel se tyto naivní naděje, jak ukázal čas, nespĺnily a mezinárodní vývoj směřoval k nové válce. Obranná koncepce Československé republiky se vyvíjela ve smyslu tohoto vývoje a byla zaměřena na obranu hranic proti Německu, Maďarsku, Polsku a částečně i proti Rakousku. Budování československé armády po skončení první světové války bylo těsně spjato s politickou koncepcí československé vlády. V zahraniční politice se mladé

---

¹⁰ VÍŠEK, Jiří. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012, s. 17. ISBN 978-80-7452-028-0.

Československo orientovalo na západní státy, zejména na Francii, jejíž vojenskou doktrínu naše armáda převzala, bohužel se ukázalo, že to nebyl nejlepší spojenc a nikdy nás Francie nebrala jako rovnocenného partnera.¹¹

Jak politickým vedením státu, tak vedením československé armády bylo Německo bráno jako potenciaální agresor číslo jedny a nebyly pochybnosti o tom, že v případě války použije bojové chemické látky, se kterými mělo Německo zkušenosti z první světové války, kde je použilo. Na základě těchto zkušeností byl dne 15. září 1919 Hlavním štábem československé armády výnosem čj. 20994/org. z 5. července 1919 zřízen Referát pro plynovou službu, jehož hlavní náplní bylo řešit vybavení vojsk potřebným materiálem, vydávat směrnice a předpisy pro jeho používání a ošetřování. V tento den se začala psát historie vojenských chemiků v nedávno vzniklém Československu. V roce 1921 byl na úseku plynové služby zřízen Ústav pro plynovou službu v Olomouci, jehož úkolem bylo pořádání armádních plynových kurzů. Nestačilo totiž jenom začít materiálně vybavovat armádu, ale bylo nezbytností začít cvičit vojáky v problematice bojových chemických látek.¹²

Dne 1. října 1925 výnosem ministerstva národní obrany čj. 270/dův. 27. odděl. došlo k přejmenování na Vojenský chemický ústav. Následujícího roku byla vybudována čpavková komora sloužící k přezkušování ochranných masek amoniakovým způsobem. Tehdejší velení armády si uvědomovalo nutnost nejenom se připravovat a cvičit k obraně proti bojovým chemickým látkám, ale i nutnosti těmito látkami disponovat a možnosti jich účinně použít jako prostředek obrany státu.¹³

Bohužel veškerá snaha armády přišla vniveč díky neochotě vojensky nás podpořit ze strany Francie a Anglie, našich pseudospojenců, díky které získalo Hitlerovo Německo v roce 1939 chemický materiál v hodnotě 472 000 000 Kč. Kromě ochranných prostředků (např. 1 408 098 ks. masky vz. 35, 34 906 ks ochranného oděvu vz. 38 a další), odmořovacích prostředků (např. vápno chlorové obyčejné 456,5 t, kyselina dýmová 39,6 t a další), chemického materiálu a techniky (např. ruční dýmovnice vz. 36 10 580 ks,

---

¹¹ KUBÁNEK, Vladimír. *Historie chemického vojska: (1919-2009) = História chemického vojska = Istorija chimičeskich vojsk = Geschichte der chemischen Truppen = History of the chemical corps*. Slaný: V. Kubánek, 2009, s. 10 - 11. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-7399-908-7.

¹² Tamtéž s. 12 - 23.

¹³ Tamtéž s. 16 - 22.

přenosný rozstřikovač vz. 36 10 013 ks), získali Němci i bojové chemické látky (např. Yperit 85 t, Fosgen 17 t a další).¹⁴

2.2 Válečné období (1940 – 1945)

Po rozpadu Československé republiky a obsazení Čech a Moravy okupační armádou, odešla velká řada důstojníků a vojáků do zahraničí přes Polsko a Maďarsko, aby bojovali proti fašistům, o jejichž rozpínavosti nebylo pochyb. Naši vojáci bojující v zahraničí, ať už na východní či na západní frontě, aktivně využívali znalostí v oblasti ochrany proti bojovým chemickým látkám, které získali v ještě svobodném Československu.¹⁵

2.3 Poválečné období (1945 – 1949)

Po skončení 2. světové války začíná nová etapa budování řídicích orgánů a jednotek zvláštních bojových prostředků, která navazuje na předválečné tradice a následně vede ke vzniku samostatného vojska, tj. chemického vojska. Ke dni 1. 10. 1946 byl zřízen výnosem ministerstva národní obrany čj. 6599 taj. hl. št.1. odd. Výcvikový prapor zvláštních bojových prostředků, který byl předurčen pro plnění úkolů odmořování terénu, výzbroje a výstroje, dále mohly být jednotky rovněž využity k plnění úkolů při zadýmování. Jednalo se o první prapor svého druhu v poválečném období.¹⁶

V letech 1945 - 1949 docházelo k rozvoji nejenom v oblasti bojových chemických látek, ale i nově vyrobených a během války použitých Zbraní hromadného ničení (jaderné zbraně).

2.4 Chemické vojsko Československa (1950 – 1992)

„Chemické vojsko je druh vojska Armády České republiky. Plní specifické a nejsložitější úkoly chemického zabezpečení a podílí se na ochraně vojsk. Tvoří je svazky, útvary a jednotky chemické ochrany, jednotky radiačního a chemického průzkumu,

---

¹⁴ KUBÁNEK, Vladimír. *Historie chemického vojska: (1919-2009) = História chemického vojska = Istorija chimičeskich vojsk = Geschichte der chemischen Truppen = History of the chemical corps*. Slaný: V. Kubánek, 2009, s. 55 - 56. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-7399-908-7.

¹⁵ Tamtéž s. 72 - 73.

¹⁶ Tamtéž s. 75.

*dekontaminační jednotky zadýmovací jednotky a další. Jeho součástí jsou střediska (skupiny) monitorování radiační a chemické situace.*¹⁷

2.4.1 Období 1950 - 1960

V tomto období došlo k celkové reorganizaci naší armády po vzoru Sovětské armády. Díky vytvoření samostatného vojska byly vytvořeny všechny předpoklady pro jeho další rozvoj a výstavbu. Vznik a vývoj chemického vojska byl ovlivněn nejenom politickým vývojem v samotném Československu a ve světě, ale i vědecko-technickým rozvojem, který přinášel účinnější zbraně hromadného ničení. Vzhledem k právě probíhající válce v Koreji¹⁸ rostla obava z možnosti vypuknutí 3. světové války, kde by zbraně hromadného ničení hrály hlavní roly. Vlivem této hrozby docházelo k masivnímu zbrojení, což mělo velmi negativní vliv na národní hospodářství a životní úroveň obyvatelstva v tehdejší Československu. Po skončení Korejské války se nebezpečí vypuknutí válečného konfliktu poněkud zmenšilo, což mělo za následek postupné omezování zbrojní výroby.¹⁹

Od roku 1954 se začal používat komplexní název ochrana proti zbraním hromadného ničení (dále OPZHN), do té doby byly mnohé úkoly v jednotlivých druzích ochrany (protiatomová, protichemická a protibiologická ochrana) totožné a zcela zbytečně se zdvojovaly. Po zavedení souhrnných opatření v OPZHN začalo platit, že chemické vojsko je řídicím orgánem v ochraně a je schopno plnit všechny úkoly, které spadaly do jeho působnosti.²⁰

Ke konci padesátých let se počítalo s masivním použitím zbraní hromadného ničení v případě válečného konfliktu, kde by prvořadou úlohu hrály jaderné (tehdy atomové) zbraně. Tyto úvahy vedly představitele armády k závěru, že nebude možné vytvořit tak silné chemické jednotky, aby byly schopny při hromadném nasazení vojsk obstarat veškerou činnost v oblastech průzkumu a dekontaminace samy. Při rozsáhlém napadení by jich byl kritický nedostatek. Z toho důvodu vznikla koncepce, že se povinnost základních opatření přenesou na jednotky. V souladu s touto koncepcí se chemické jednotky a útvary měly používat

---

¹⁷ KUBÍČEK, P. NN 30 0101. *Názvoslovná norma: Chemické vojsko*. Praha: Ministerstvo obrany, 2009.

¹⁸ Korejská válka probíhala na území Korejského poloostrova v letech 1950 - 1953

¹⁹ KUBÁNEK, Vladimír. *Historie chemického vojska: (1919-2009) = História chemického vojska = Istorija chimičeskich vojsk = Geschichte der chemischen Truppen = History of the chemical corps*. Slaný: V. Kubánek, 2009, s. 80 - 81. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-7399-908-7.

²⁰ Tamtéž s. 83.

k podpoře vojsk, a to konkrétně rozhodujících uskupení bojových a operačních sestav (míst velení), týlové útvary a zařízení, letectvo a dělostřelectvo. Pomalu tak začali vznikat chemičtí pozorovatelé v rámci nechemických jednotek.²¹

2.4.2 Období 1961 - 1968

Důsledkem vyrovnání jaderného potenciálu USA a SSSR, se začalo chemické vojsko více zaměřovat na problematiku použití jaderných zbraní. Z tohoto důvodu vznikla v roce 1961 z rozkazu ministra národní obrany Teritoriální radiační hlásná síť, která se organizovala na území všech krajů a byla určena pro informování územních orgánů. Jejím primárním úkolem bylo na předem určených místech v případě vyhlášení stavu ohrožení monitorovat parametry jaderného výbuchu, měřit úroveň radiace a kontaminace bojovými chemickými látkami. Zjištěné hodnoty hlásilo družstvo prostřednictvím radiostanice svému nadřízenému. Bohužel tento systému nedostatečně zabezpečoval informovanost velení armády, a proto byl v roce 1967 přetvořen na Vojskovou radiační hláskou síť. Celý systém nově zastřešovalo Radiační středisko Ministerstva národní obrany v obci Hostivice - Břve, toto středisko je používáno i v současné době.²²

2.4.3 Období 1969 - 1980

V tomto období došlo k reorganizaci chemického vojska, kdy byly zrušeny stávající pluky chemické ochrany a byly sloučeny do 102. brigády chemické ochrany a vznikly prapory chemické ochrany.²³

2.4.4 Období 1981 - 1989

Toto období, i přes stále vysoké napětí mezi USA a SSSR, nepřineslo pro chemické vojsko žádné zásadní změny. Struktura a velení chemického vojska zůstala stejná jako v předchozích letech.²⁴

---

²¹ KUBÁNEK, Vladimír. *Historie chemického vojska: (1919-2009) = História chemického vojska = Istorija chimičeskich vojsk = Geschichte der chemischen Truppen = History of the chemical corps*. Slaný: V. Kubánek, 2009, s. 85 - 86. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-7399-908-7.

²² Tamtéž s. 93 - 94.

²³ Tamtéž s. 100.

²⁴ Tamtéž s. 100 – 101.

2.4.5 Období 1990 - 1992

Následkem změny společenských poměrů po roce 1989, došlo v Československé lidové armádě k řadě změn, které se dotkly i chemického vojska. První změnou v tehdejší armádě bylo přejmenování z Československé lidové armády na Československou armádu. Díky těmto společenským změnám po roce 1989 se mohli českoslovenští chemici účastnit války v Perském zálivu na přelomu let 1990 - 1991.²⁵

2.5 Chemické vojsko České republiky (1993 – současnost)

Zánikem Československé federativní republiky k 31. 12. 1992 zanikla i její armáda. Jejím pokračovatelem se stala AČR. Toto rozdělení federace na dva samostatné státy, tedy Českou a Slovenskou republiku, rozdělilo vojenský materiál a techniku v poměru 2:1.²⁶

Devadesátá léta byla ve znamení euforie z ukončení studené války a potřeba ochrany proti zbraním hromadného ničení klesala, což mělo za následek redukování počtů příslušníků chemického vojska.²⁷

Vstupu České republiky do NATO v roce 2000 a nárůst hrozby mezinárodního terorismu, měl za následek znovuoživení chemického vojska. Roku 2002 se na Pražském Summitu Česká republika přihlásila k pěti závazkům ke zvýšení obranných schopností NATO v oblasti OPZHN a rozhodla se převzít pozici leadera v této problematice. Díky tomuto mezinárodnímu závazku došlo k navýšení prostředků ve prospěch chemického vojska a nákupu nejmodernější techniky a materiálu tehdejší doby. Tento trend pokračuje v menší míře dosud²⁸.

Od roku 2000 se vojenští chemici pravidelně účastní zahraničních operací. V současnosti je chemické vojsko převážně zastoupeno příslušníky 31. pluku radiací, chemické a biologické ochrany a jejich podřízených útvarů.

---

²⁵ KUBÁNEK, Vladimír. *Historie chemického vojska: (1919-2009) = História chemického vojska = Istorija chimičeskich vojsk = Geschichte der chemischen Truppen = History of the chemical corps*. Slaný: V. Kubánek, 2009, s. 104. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-7399-908-7.

²⁶ Tamtéž s. 185 - 186.

²⁷ Tamtéž s. 186.

²⁸ Tamtéž s. 186 - 187.

3 PRÁVNÍ PŘEDPISY UMOŽŇUJÍCÍ NASAZENÍ VOJÁKŮ NA ÚZEMÍ ČR

3.1 Ústavní zákon č. 110/1998 Sb.

Tento ústavní zákon pojednává o bezpečnosti ČR a stanovuje základní povinnosti státu, kterými jsou zajištění svrchovanosti a územní celistvosti ČR, ochrana demokratických základů, ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot. Pokud dojde k bezprostřednímu ohrožení svrchovanosti, územní celistvosti, demokratickým základům České republiky nebo ve značném rozsahu vnitřního pořádku a bezpečnosti, životů a zdraví, majetkových hodnot nebo životního prostředí anebo je-li třeba plnit mezinárodní závazky o společné obraně, může se vyhlásit podle intenzity, územního rozsahu a charakteru situace nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav.²⁹

„Bezpečnost České republiky zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby.“³⁰

„Nouzový stav a stav ohrožení státu se vyhláší pro omezené nebo pro celé území státu, válečný stav se vyhláší pro celé území státu.“³¹

Nouzový stav vyhláší Vláda České republiky v případě živelných pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost a musí o něm neprodleně informovat Poslaneckou sněmovnu, která může vyhlášení zrušit. Nouzový stav se vyhláší nejdéle na dobu 30 dnů, prodloužit se může jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny.³²

Stav ohrožení státu a válečný stav vyhláší Parlament České republiky souhlasem nadpoloviční většiny poslanců a senátorů.

---

²⁹ Články 2 a 3 ústavního zákona č. 110/1998 Sb.

³⁰ Článek 3 odstavec 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb.

³¹ Článek 2 odstavec 2 ústavního zákona č. 110/1998 Sb.

³² Článek 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb.

Rozhodnutí o nouzovém stavu, o stavu ohrožení státu nebo válečném stavu se zveřejňují v hromadných sdělovacích prostředcích a vyhlášují se stejně jako zákon. Účinnosti nabývají okamžikem, který se v rozhodnutí stanoví.

3.2 Zákon č. 219/1999 sb.

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky upravuje postavení, úkoly a členění ozbrojených sil České republiky, jejich řízení, přípravu a vybavení vojenským materiálem. Zákon dále upravuje použití vojenské zbraně vojáky v činné službě a náhradu škody.

Ozbrojené síly České republiky se člení na Armádu České republiky, Vojenskou kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž. Primárním úkolem ozbrojených sil je připravovat se k obraně České republiky a bránit ji proti vnějšímu napadení.

Armáda je základním prvkem ozbrojených sil, kromě primárního úkolu, kterým je obrana České republiky proti vnějšímu napadení, může být na základě zákona použita i k dalším činnostem například:

- 1) Ke střežení objektů důležitých pro obranu státu,
- 2) k plnění úkolů Policie České republiky, pokud síly a prostředky Policie České republiky nebudou dostatečné k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, a to na dobu nezbytně nutnou, při této činnosti mají vojáci stejná práva a povinnosti jako příslušníci Policie České republiky,
- 3) k záchranným pracím při pohromách nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí nebo k likvidaci následků pohromy atd.³³

Použití armády k záchranným pracím a k likvidaci následků pohromy je dočasné organizované nasazení vojáků, k němuž dochází, pokud příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy, požární ochrana nemohou zajistit záchranné práce nebo likvidaci následků pohromy vlastními silami. Použití armády k záchranným pracím mohou vyžadovat

---

³³ § 14 zákona č. 219/1999 Sb.

hejtmani krajů a starostové obcí, v jejichž obvodu došlo k pohromě, u náčelníka Generálního štábu, který rozhoduje o jejím nasazení.³⁴

V případech kdy hrozí nebezpečí z prodlení, mohou vyžadovat použití armády k záchranným pracím osoby uvedené v předešlém odstavci nebo velitel zásahu a velitel jednotky požární ochrany u velitele vojenského útvaru nebo náčelníka vojenského zařízení, které jsou nejbližší místu pohromy. V těchto případech informují o nasazení armády neprodleně náčelníka Generálního štábu velitelé útvarů a zařízení cestou svých nadřízených.³⁵

Je-li ohrožena podstatná část území ČR, rozhoduje o použití armády k záchranným pracím při pohromě vláda na návrh ministra vnitra, stejným způsobem se postupuje i v případě nasazení armády k likvidaci následků pohromy.

3.3 Zákon č. 221/1999 sb.

Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání stanovuje podmínky vzniku, zániku a obsahu služebních poměrů vojáků z povolání. Voják v průběhu služebního poměru vykonává službu podle potřeb ČR na území ČR, z čehož mimo jiné vyplývá povinnost podílet se na záchranných a likvidačních pracích.

Počíná-li si voják při plnění služebního úkolu způsobem přiměřeným okolnostem a povaze v době plnění služebního úkolu, neodpovídá za škodu, kterou způsobil při záchranných pracích nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí anebo při likvidaci následků pohromy. Tímto opatřením v zákoně jsou vojáci chráněni proti případným žalobám o náhradu škody. Nicméně toto opatření v zákoně nesmí být zneužito jako omluva pro vandalismus.³⁶

V případech kdy voják vědomě nezakročí proti hrozící škodě, může mu být takováto škoda způsobená na majetku státu dána k úhradě. Samozřejmě se musí zohlednit okolnosti, které vedly vojáka k nezakročení proti hrozící škodě.³⁷

---

³⁴ § 15 a 16 zákona č. 219/1999 Sb.

³⁵ § 16 zákona č. 219/1999 Sb.

³⁶ § 102 zákona č. 221/1999 Sb.

³⁷ § 103 zákona č. 221/1999 Sb.

3.4 Zákon č. 239/2000 sb.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů vymezuje IZS, stanovuje složky IZS a jejich působnost, dále stanovuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. Přijetím tohoto zákona došlo k faktickému vzniku integrovaného záchranného systému. Integrovaný záchranný systém se použije jak v přípravě na vznik mimořádné události, tak při potřebě provést současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami integrovaného záchranného systému.³⁸

3.4.1 Vymezení základních pojmů:³⁹

- 1) **IZS** je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací,
- 2) **mimořádnou událostí** se rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi jak člověka, tak přírodními vlivy a haváriemi, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací,
- 3) **záchranné práce** jsou činnostmi k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a vedoucí k přerušení jejich příčin,
- 4) **likvidační práce** jsou činnostmi vedoucí k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí,
- 5) **ochranou obyvatelstva** se rozumí zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku,
- 6) **věcnou pomoc** chápeme jako poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací, pomoc poskytujeme buď na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce, nebo dobrovolně, ale s jejich souhlasem či vědomím o poskytované pomoci. Tato pomoc nesmí být vyžadována po osobách,

---

³⁸ § 1 zákona č. 239/2000 Sb.

³⁹ § 2 zákona č. 239/2000 Sb.

keré požívají výsady imunity podle mezinárodního práva, osoby ve věku do 18 let a od 62 let a osoby zdravotně nezpůsobilé k provádění požadované činnosti, osoby invalidní ve třetím stupni, poslanci a senátoři Parlamentu ČR a členové vlády a osoby, které by tím sebe nebo osoby blízké vystavily vážnému ohrožení,

- 7) **osobní pomoc** znamená poskytnutí činnosti nebo služby při provádění záchranných a likvidačních prací pomoc poskytujeme buď na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce, nebo dobrovolně, ale s jejich souhlasem či vědomím o poskytované pomoci. Tato pomoc nesmí být vyžadována po osobách, které požívají výsady imunity podle mezinárodního práva, osoby ve věku do 18 let a od 62 let a osoby zdravotně nezpůsobilé k provádění požadované činnosti, osoby invalidní ve třetím stupni, poslanci a senátoři Parlamentu ČR a členové vlády a osoby, které by tím sebe nebo osoby blízké vystavily vážnému ohrožení.

3.4.2 Složky IZS

V průběhu zásahu jsou všechny složky IZS povinny řídit se příkazy velitele zásahu, popřípadě starosty obce s rozšířenou působností, hejtmanem kraje, v Praze primátorem hlavního města Prahy nebo Ministerstvem vnitra, pokud provádějí koordinaci záchranných a likvidačních prací. Ministerstvo vnitra se stává automaticky řídicím orgánem složek integrovaného záchranného systému při provádění záchranných a likvidačních prací v případě nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Složky integrovaného záchranného systému se dělí na složky základní a ostatní.⁴⁰

3.4.2.1 Základní složky IZS

Základní složky IZS tvoří HZS ČR, jednotky požární ochrany (PO) zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami PO, poskytovatelé ZZS a PČR. Těmito složkami je zajišťována nepřetržitá pohotovost pro příjem ohlášení o vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události po celém území ČR, a to díky rovnoměrnému rozmístění těchto jednotek po celém území ČR.⁴¹

---

⁴⁰ § 4 zákona č. 239/2000 Sb.

⁴¹ § 4 zákona č. 239/2000 Sb.

3.4.2.2 Ostatní složky IZS

Mezi ostatní složky IZS patří vyčleňované síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. Tyto složky poskytují **plánovanou pomoc na vyžádání** na základě předem písemně dohodnutého způsobu poskytnutí pomoci.⁴²

3.4.3 Stálé orgány pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému

Těmito orgány jsou operační a informační střediska integrovaného záchranného systému, kterými jsou operační střediska hasičského záchranného sboru kraje a operační a informační středisko generálního ředitelství hasičského záchranného sboru. Tato střediska mají za povinnost například:⁴³

- 1) Přijímat a vyhodnocovat informace o mimořádných událostech,
- 2) zprostředkovávat organizaci plnění úkolů ukládaných velitelem zásahu,
- 3) zabezpečovat v případě potřeby vyrozumění základních i ostatních složek integrovaného záchranného systému,
- 4) v případě nebezpečí z prodlení provést varování obyvatelstva na ohroženém území atd.

3.5 Zákon č. 240/2000 sb.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů stanovuje působnost a pravomoc orgánů státní správy a orgánů územně samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností.⁴⁴

---

⁴² § 4 a 21 zákona č. 239/2000 Sb.

⁴³ § 5 zákona č. 239/2000 Sb.

⁴⁴ § 1 zákona č. 240/2000 Sb.

3.5.1 Vymezení základních pojmů: ⁴⁵

- 1) **Krizové řízení** je souhrnem řídicích činností orgánů krizového řízení se zaměřením na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešení, nebo ochranou kritické infrastruktury,
- 2) **krizovou situací** je mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu,
- 3) **krizové opatření** je organizační nebo technické opatření určené k řešení krizové situace a odstranění jejích následků, včetně opatření, jimiž se zasahuje do práv a povinností osob,
- 4) **pracovní povinnost** je povinnost fyzické osoby vykonávat po nezbytně nutnou dobu určenou práci, která je nutná pro řešení krizové situace a kterou je tato osoba povinna konat v místě určeném orgánem krizového řízení,
- 5) **pracovní výpomoc** je povinnost fyzických osob vykonávat jednorázové a mimořádné úkoly nezbytné pro řešení krizové situace, které jsou povinny konat v místě určeném orgánem krizového řízení,
- 6) **věcný prostředek** je movitá nebo nemovitá věc nebo poskytovaná služba, pokud tuto věc nebo službu lze využít při řešení krizové situace,
- 7) **kritická infrastruktura** je takový prvek nebo systém prvků, kdy narušení jeho funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu.

3.5.2 Stav nebezpečí

Stav nebezpečí vyhláší hejtman kraje pro celé území kraje nebo jeho část jako bezodkladné opatření na nezbytně nutnou dobu, jsou-li ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek integrovaného záchranného systému nebo subjektů kritické infrastruktury. Rozhodnutí o vyhlášení stavu

---

⁴⁵ § 2 zákona č. 240/2000 Sb.

nebezpečí musí obsahovat krizová opatření a jejich rozsah. Doba trvání stavu nebezpečí je omezena na nejvýše 30 dnů, tuto dobu může hejtman prodloužit jen se souhlasem vlády.⁴⁶

4 MEZIRESORTNÍ SMLOUVY A INTERNÍ NAŘÍZENÍ

4.1 Rámcová dohoda o spolupráci mezi ministerstvem vnitra a ministerstvem obrany

Díky této dohodě došlo k vymezení základních oblastí vzájemné spolupráce stran, jejich realizačních forem a metod. Účelem této dohody je vytvoření základního organizačního rámce vzájemné součinnosti a spolupráce stran, zejména pro úspěšné plnění úkolů v rámci jejich působnosti a vytvoření prostoru pro uzavírání realizačních dohod mezi stranami nebo mezi jimi řízenými složkami. Oblastmi spolupráce je nejenom nasazování vyžádaných sil a prostředků Armády České republiky, ale i příprava předpisů, krizové řízení, cvičení orgánů krizového řízení, obranné plánování, spolupráce v oblasti integrovaného záchranného systému, zejména využívání předurčených sil a prostředků armády jako ostatní složky integrovaného záchranného systému, společná cvičení a další. Tato dohoda nabyla platnosti a účinnosti dne 24. října 2013.⁴⁷

4.2 Směrnice náčelníka generálního štábu ačr k nasazování sil a prostředků ačr v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů policie české republiky

Touto směrnicí ze dne 7. prosince jsou stanoveny podmínky a zásady nasazování sil a prostředků Armády České republiky k provádění záchranných prací při pohromách nebo jiných závažných situacích ohrožující životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí anebo k likvidaci následků pohromy, k odstranění jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky, k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany a k plnění úkolů Policie České republiky v souladu s platnou legislativou.⁴⁸

---

⁴⁶ § 3 zákona č. 240/2000 Sb.

⁴⁷ Článek 1 a 2 rámcové dohody o spolupráci mezi Ministerstvem vnitra a Ministerstvem obrany ze dne 24. října 2013.

⁴⁸ Česká republika. Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky, s. 7. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2016, Čj. MO 3156/2016-1160.

Dále jsou zde obsaženy dohody, rámcové smlouvy a realizační dohody, které jsou nezbytné pro včasné zabezpečení organizovaného a efektivního nasazení sil a prostředků Armády České republiky vyčleňovaných ve prospěch integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky.⁴⁹

4.2.1 Vymezení základních pojmů:

- 1) **Vyčleněné síly a prostředky AČR** jsou takové síly a prostředky, které jsou zařazené v ústředním poplachovém plánu integrovaného záchranného systému na základě uzavřených dohod.⁵⁰
- 2) **nasaditelné síly a prostředky** jsou dostupné, vysoce mobilní síly, které mají schopnost být v daných časových lhůtách nasazeny v celém spektru operací na teritoriu ČR, za současného zabezpečení/zajištění nepřetržité udržitelnosti operační činnosti,⁵¹
- 3) **operační a informační střediska IZS** jsou stálými orgány pro koordinaci složek IZS a jsou jimi operační střediska HZS sboru kraje a operační a informační středisko generálního ředitelství HZS,⁵²
- 4) **vyžádaná ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací** je taková, kdy Generální ředitelství HZS (GŘ HZS) poskytuje pomoc a povolává a nasazuje síly a prostředky dle ústředního poplachového plánu IZS při řešení mimořádné události postiženému kraji nebo více krajům. Nasazené složky se řídí pokyny velitele zásahu na místě mimořádné události nebo starosty obce s rozšířenou působností, jestliže koordinuje záchranné a likvidační práce nebo hejtmana kraje, jestliže koordinuje záchranné a likvidační práce nebo pokud vyhlásil stav nebezpečí,⁵³
- 5) **přímá ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací** je taková, při které GŘ HZS ČR řídí přímými pokyny nebo prostřednictvím pokynů Hasičských záchranných sborů krajů vybrané složky při přímo řízených záchranných

---

⁴⁹ Česká republika. Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky, s. 26 - 27. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2016, Čj. MO 3156/2016-1160.

⁵⁰ Tamtéž s. 8.

⁵¹ Tamtéž s. 8.

⁵² Tamtéž s. 8.

⁵³ Tamtéž s. 8 - 9.

a likvidačních pracích. Podmínkou pro její uplatnění je vyhlášení nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu,⁵⁴

- 6) **pohromami** se rozumí zejména živelní katastrofy, požáry, průmyslové a ekologické havárie, které ohrožují životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí,⁵⁵
- 7) **plněním humanitárních úkolů civilní ochrany** při pohromách se rozumí podíl AČR na zajištění zejména evakuace, dekontaminace a podobná ochranná opatření, okamžité opravy některých nezbytných veřejných zařízení, pomoci při ochraně předmětů nezbytných k přežití, boje s požáry, zjišťování a označování nebezpečných oblastí, poskytování zdravotní péče záchraňujícím a postiženým v prostoru mimořádné události a dalších doplňujících činností nezbytných k plnění výše uvedených úkolů, jako zabezpečení letecké služby pátrání a záchrany, zabezpečení letecké přepravy raněných a nemocných, zabezpečení přepravy zdravotnické, humanitární nebo jiné pomoci anebo specialistů potřebných k provádění záchranných prací, zřizování náhradních přemostění, úprava komunikací, vytyčování a zřizování objížděk apod.⁵⁶
- 8) **dekontaminací** se rozumí realizace opatření směřujících k odstranění nebo zneškodnění toxických chemických látek a odstranění radioaktivních látek z povrchu těla osob, výzbroje, techniky, terénu, objektů a hospodářských zvířat.⁵⁷
- 9) **úkolovým uskupením** se rozumí dočasné uskupení jednotek pod velením určeného velitele, účelově vytvořené ze sil a prostředků AČR k plnění úkolů při mimořádných událostech, které vyžadují provedení záchranných prací, likvidací následků pohromy, plnění humanitárních úkolů civilní ochrany nebo plnění úkolů PČR.⁵⁸

---

⁵⁴ Česká republika. Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky, s. 9. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2016, Čj. MO 3156/2016-1160.

⁵⁵ § 2 zákona č. 219/1999 Sb.

⁵⁶ Tamtéž s. 10.

⁵⁷ Tamtéž s. 10.

⁵⁸ Tamtéž s. 10.

PRAKTICKÁ ČÁST

5 PROBLEMATIKA NASAZENÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ AČR NA ÚZEMÍ ČR PŘI ŘEŠENÍ MU A KS

Problematikou nasazování příslušníků AČR na území ČR při řešení MU a KS řeší nařízení vlády č. 465/2008 Sb. ze dne 16. prosince 2008, Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky a nařízení velitele Pozemních sil k nasazování sil a prostředků Pozemních sil v rámci IZS a k plnění úkolů PČR. Těmito dokumenty je stanoveno, v jakých případech, za jakých podmínek a v jakém množství budou nasazovány síly a prostředky AČR v rámci IZS.

5.1 Plánování nasazování sil a prostředků AČR v rámci IZS a plnění úkolů PČR

Tyto výše zmíněné dokumenty mimo jiného nařizují z důvodu efektivního, organizovaného a včasného nasazení sil a prostředků AČR k eliminaci následků pohrom připravit na příslušných úrovních velení plánovací a řídicí dokumentaci. Z toho vyplývá povinnost pro příslušné funkcionáře zpracovat dokumentace pro činnost **dozorčích orgánů**, které obsahují:⁵⁹

- 1) Metodiky, které stanoví, jakým způsobem dojde k aktivaci skupin velení a řízení na všech úrovních,
- 2) systém aktivace vyčleňovaných sil a prostředků,
- 3) systém převzetí nařízení,
- 4) způsoby obdržení požadavků od oprávněných osob k nasazení sil a prostředků,
- 5) způsob informování hlavních funkcionářů vojenské součásti a náčelníka skupiny velení a řízení,
- 6) systém k uvedení do pohotovosti a nasazení vyčleňovaných sil a prostředků,

---

⁵⁹ Česká republika. Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky, s. 24 - 25. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2016, Čj. MO 3156/2016-1160.

- 7) systém součinnosti, zabezpečení spojení a informačního toku o situaci v postižené oblasti s orgány státní správy a samosprávy, se složkami integrovaného záchranného systému a Policie České republiky,
- 8) systém hlášení a zabezpečení informačního toku podle podřízenosti a další potřebná opatření podle charakteru plněných úkolů a potřeb skupiny velení a řízení.

Pro činnost **skupin velení a řízení** operačních středisek zpracovat dokumentace obsahující:⁶⁰

- 1) Směrnici náčelníka Generálního štábu AČR k nasazování sil a prostředků AČR v rámci IZS a k plnění úkolů PČR,
- 2) nařízení nadřízeného stupně rozpracované na konkrétní podmínky vlastního útvaru,
- 3) přehled plánovaného vyčlenění sil a prostředků AČR ve prospěch IZS a PČR, jejich předurčení podle místa plnění úkolů, organizační struktury a schopnosti,
- 4) pro jednotky plnící úkoly při mimořádných událostech na jaderných elektrárnách Dukovany a Temelín mapové podklady se zákresy zón havarijního plánování, plánovaných os přesunu nasazovaných jednotek, dislokace zúčastněných státních orgánů, míst dekontaminace a dalších potřebných údajů,
- 5) plán spojení s nadřízeným stupněm, podřízenými stupni, orgány státní správy, složkami integrovaného záchranného systému a dalšími zainteresovanými složkami,
- 6) podklady pro organizaci komplexního zabezpečení nasazených sil a prostředků jako je způsob ubytování, forma stravování, doplňování pohonných hmot apod.,
- 7) další dokumentaci nebo pomůcky potřebné podle charakteru plněných úkolů a potřeb skupiny velení a řízení,
- 8) vzory hlášení,
- 9) metodiky činnosti skupin velení a řízení, které stanoví postupy zejména pro aktivaci skupiny velení a řízení, dosažení pohotovosti sil a prostředků AČR vyčleněných k nasazení, nasazení sil a prostředků AČR k záchranným pracím a k likvidaci následků pohrom, nebo k odstranění jiného hrozícího nebezpečí

---

⁶⁰ Česká republika. Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky, s. 25. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2016, Čj. MO 3156/2016-1160.

za použití vojenské techniky, komplexní zabezpečení vyčleňovaných sil a prostředků, systém hlášení k zabezpečení informačního toku podle podřízenosti a postup při vyžadování policejní ochrany sil a prostředků Vojenskou policií (VP).

Dále musí být zpracovány dokumentace pro samotné síly a prostředky nasazované v rámci IZS a k plnění úkolů PČR, tato dokumentace musí obsahovat následující: ⁶¹

- 1) Rozkaz pro přesun,
- 2) plán spojení s krizovými štáby prvků integrovaného záchranného systému a orgánů velení Armády České republiky a krajskými vojenskými velitelstvími,
- 3) přehled a schopnosti vyčleňovaných sil a prostředků
- 4) výpis komplexního zabezpečení (ubytování, stravování, doplňování pohonných hmot apod.),
- 5) vzory hlášení,
- 6) poznámkový sešit,
- 7) další nezbytně nutnou dokumentaci.

U sil a prostředků Armády České republiky nasazovaných při mimořádných událostí na jaderných elektrárnách, je výčet nezbytné dokumentace o poznání obsáhlejší, a to z důvodu nutnosti zajistit větší množství opatření. Kromě výše zmíněných dokumentů musí navíc obsahovat: ⁶²

- 1) Mapu s vyznačením prostorů jaderné elektrárny, dekontaminační místa, zóny havarijního plánování a evakuační trasy,
- 2) plán přesunu dekontaminačních odřadů do plánovaných prostorů rozmístění,
- 3) schéma uspořádání a rozmístění dekontaminačních míst,
- 4) způsob monitorování kontaminace a provedení dekontaminace osob, dopravních a jiných prostředků,
- 5) záznamník ozáření osob,
- 6) přehled bezpečnostních opatření a další nezbytně nutnou dokumentaci.

---

⁶¹ Česká republika. Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky, s. 25 - 26. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2016, Čj. MO 3156/2016-1160.

⁶² Tamtéž s. 26.

5.2 Působnost a doba pohotovosti vyčleněných sil a prostředků armády české republiky ve prospěch IZS a k plnění úkolů PČR

Vyčleňované síly a prostředky AČR mají celorepublikovou působnost. Po obdržení požadavků od oprávněných funkcionářů (osob) na nasazení sil a prostředků AČR upřesní zástupce náčelníka Generálního štábu - ředitel Stálého operačního centra Ministerstva obrany (v jeho nepřítomnosti velící generál) rozsah poskytnutí pomoci. Pro vyčleňované síly a prostředky ve prospěch IZS je stanovena doba pohotovosti od 2 do 72 hodin, záleží na předurčení jednotlivých sil a prostředků v jednotlivých odřadech. Střídání vyčleňovaných odřadů je zabezpečeno zpravidla v týdenních cyklech s počátkem a koncem cyklu v pátek v 07:00 hodin. Harmonogram střídání a dob pohotovostí je uveřejněn v plánu činnosti zainteresovaných organizačních celků na daný rok a vychází jako příloha v rozkazech velitelů organizačních celků v příloze bojové rozdělení.⁶³

5.3 Velení, řízení a spojení

5.3.1 Systém velení a řízení

Řízením sil a prostředků, které jsou nasaditelné, nebo mohou být nasazeny k plnění úkolů při mimořádné a krizové situaci je pověřen zástupce náčelníka Generálního štábu - ředitel Stálého operačního centra Ministerstva obrany, v jehož pravomoci je vydávání rozkazů a nařízení k zasazení sil a prostředků, jejich přemístění do jiného prostoru operace (nasazení) na základě požadavku oprávněných subjektů, ukončení zasazení včetně jejich zabezpečení a podpory.⁶⁴ Tímto je zabezpečeno velení a řízení na strategické úrovni, velení na taktické úrovni a operační úrovni je v gesci jednotlivých velitelů organizačních složek a jejich podřízených. V případech, kdy je nasazen větší počet sil a prostředků z více součástí AČR, se vytvoří úkolové uskupení pod velením určeného velitele úkolového uskupení. Toto opatření je přijímáno z důvodu nutnosti jednotného velení vyčleňovaných a nasazených sil a prostředků AČR.

---

⁶³ Česká republika. Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky, s. 20 - 21. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2016, Čj. MO 3156/2016-1160.

⁶⁴ Tamtéž s. 22.

Záchranné práce v prostoru nasazení řídí a koordinuje velitel zásahu, kterým je zpravidla velitel jednotky požární ochrany nebo příslušný funkcionář HZS ČR s právem přednostního velení. Pokud v místě zásahu není ustanoven velitel zásahu, řídí činnost složek IZS velitel nebo vedoucí zasahujících sil a prostředků složky integrovaného záchranného systému, která v místě zásahu provádí převažující činnost. Po dosažení místa zásahu je velitel nasazených sil a prostředků AČR povinen informovat velitele zásahu o počtech, schopnostech a připravenosti jednotky.⁶⁵

5.3.2 Organizace spojení

Vyrozumění útvarů a zařízení AČR o vzniku mimořádné události je zabezpečeno po linii dozorčích orgánů, které zabezpečí vyrozumění a varování útvarů a zařízení ve vlastní podřízenosti. Pro tyto účely se plně využívají stacionární vojenská spojovací síť, globální datová síť, veřejná telekomunikační síť, prostředky neveřejné radiové sítě PEGAS Ministerstva vnitra ČR, radiové prostředky, personální radiostanice a síť komerčních mobilních operátorů podle konkrétní situace a potřeby. K tomu jsou v rámci vyčleněné jednotky předurčeny přidělené komunikační prostředky organických jednotek dle tabulek počtů. Pro řešení konkrétní krizové situace využívají jednotky vlastní komunikační prostředky, v případě potřeby dalších komunikačních prostředků se vznesou požadavek cestou nadřízeného k řediteli agentury komunikačních a informačních systémů na jejich doplnění ze zálohy spojovacích prostředků.⁶⁶

6 MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ A PERSONÁLNÍ VYCVIČENOST JEDNOTEK CHEMICKÉHO VOJSKA⁶⁷

6.1 Jednotky radiačního a chemického průzkumu

Jednotky radiačního a chemického průzkumu jsou jednotky chemického vojska určené k uskutečňování úkolů radiačního, chemického a nesespecifického biologického průzkumu

---

⁶⁵ Česká republika. Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky, s. 23. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2016, Čj. MO 3156/2016-1160.

⁶⁶ Tamtéž s. 23.

⁶⁷ 31. pluk radiační, chemické a biologické ochrany

včetně radiačního, chemického a biologického pozorování, meteorologického pozorování v přízemní vrstvě atmosféry a provádění dozimetrické a chemické kontroly osob a materiálu. Úkoly plní v bojových i nebojových operacích vedených na území ČR i mimo něj, jedná se převážně o následující úkoly:⁶⁸

- 1) Zjišťují parametry jaderných výbuchů,
- 2) zjišťují parametry chemických napadení,
- 3) zjišťují úniky průmyslových nebezpečných látek,
- 4) uskutečňují nespécifickou detekci použití biologických zbraní,
- 5) měří meteorologické údaje v přízemní vrstvě atmosféry,
- 6) zjišťují radiační, chemické a biologické situace na osách přesunu, komunikacích, na směrech, v prostorech rozmístění vojsk a dalších zájmových prostorech, na terénních a průmyslových objektech apod.,
- 7) provádějí dozimetrickou a chemickou kontrolu kontaminace osob a materiálu,
- 8) odebírají vzorky kontaminované radioaktivními, bojovými chemickými, bojovými biologickými, popřípadě průmyslovými nebezpečnými látkami,
- 9) shromažďují a předávají informace (data) o použití zbraní hromadného ničení, vzniku událostí spojených s následným únikem průmyslových nebezpečných látek, o radiační, chemické a biologické situaci a o meteorologických podmínkách v přízemní vrstvě atmosféry.

6.1.1 Materiální vybavení jednotek radiačního a chemického průzkumu

6.1.1.1 Obrněný průzkumný transportér BRDM 2 – rch⁶⁹

Obrázek 1: Obrněný transportér BRDM 2 – rch

---

⁶⁸ KUBÍČEK, P. Chem-1-6. *Činnost jednotek radiačního a chemického průzkumu*. Praha: Ministerstvo obrany, 2009, s. 5-6.

⁶⁹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 56.

Pancéřové kolové, obojživelné vozidlo se speciálním vybavením pro provádění radiačního a chemického průzkumu. Je bojovým vozidlem družstva radiačního a chemického průzkumu. Vozidlo může plnit úkoly samostatně, a to jak úkoly radiačního a chemického průzkumu a pozorování, tak i nepřetržité a současné zjišťování a měření úrovně radiace, zjišťování bojových chemických látek (BCHL), orientační kontrolu stupně zamoření, vytyčování kontaminovaných prostor, odběr kontaminovaných vzorků, monitorování meteo situace, zjišťování jaderných výbuchů. Mezi speciální vybavení patří tankový kulomet PKT, tankové hovorové zařízení THZ R – 124, souprava pro transport a odběr vzorků KPO – 1, výnosná meteo souprava MK – 3, vytyčovací zařízení pomocí pyronábojek PP – 9, FVZ s filtrem FPT – 100M, radiostanice RF – 1325, datovým terminál DT – 13, příslušenství umožňující plavbu, noktovizory, družicová navigace GPR – 22, maskovací prostředky, odmořovací souprava OS-3. Disponuje přístroji pro měření úrovně radiace (DP – 3b, EDOS/Rad – 60s a RDS – 200) a přístroji a prostředky pro zjišťování kontaminace bojovými chemickými látkami průmyslovými nebezpečnými látkami (CHP – 71, RAID – 1, PP – 3 a DETEHIT).

6.1.1.2 Chemický průzkumný automobil UAZ – 469 ch⁷⁰

Obrázek 2: Chemický průzkumný automobil UAZ – 469 ch

Je terénní automobil se speciálním vybavením pro provádění radiačního a chemického průzkumu. Je prostředkem družstva radiačního a chemického průzkumu. Bohužel se jedná o zastaralou techniku, která je prakticky nepoužitelná pro reálné využití, ale dosud nebyla stažena z výzbroje AČR.

---

⁷⁰ KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 53.

6.1.1.3 Vozidlo radiačního a chemického průzkumu Land Rover 130 – rch⁷¹

Obrázek 3: Vozidlo radiačního a chemického průzkumu Land Rover 130 - rch

Automobil je určen pro provádění radiačního, chemického a nespecifického biologického průzkumu a pozorování v automatickém systému sběru a předávání informací anebo také k činnosti v manuálním režimu. Umožňuje plnit radiační, chemické a meteorologické pozorování, a chemický průzkum včetně vytyčení kontaminovaného prostoru, dozimetrickou a chemickou kontrolu, odběr radioaktivních, biologických a chemických vzorků, stanovení parametrů jaderných výbuchů, palubní varování, automatické třídění, archivování a přenos zpráv CBRN. Ke speciálnímu vybavení vozidla patří elektrocentrála EC 2 kW, vnitřní hovorové zařízení, souprava pro transport a odběr vzorků POV – 2000, integrovaná meteo souprava METEO – LR, výnosná meteo souprava VSA – 99, manuální vytyčovací zařízení, FVZ – 98, centrální rozvod vzduchu, klimatizace, palubní PC, tiskárna, palubní radiostanice RF – 1350 + datový modem, ruční radiostanice RF – 1301, souprava družicové navigace GPR – 22, laserový dálkoměr LEICA – VECTOR, odmořovací souprava OS – 3, maskovací prostředky. Disponuje přístroji pro měření úrovně radiace (DP – 98, RDS – 200, MICROCONT II, Rad – 60 s) a přístroji a prostředky pro zjišťování kontaminace bojovými chemickými látkami a průmyslovými nebezpečnými látkami (CHP – 71, GASTEC GV – 100, GSA – 12, RAID – 1, PP – 3, DETEHIT).

---

⁷¹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 54.

6.1.1.4 Vozidlo S – LOV CBRN Iveco + P – LOV CBRN⁷²

Obrázek 4: Vozidlo S – LOV CBRN Iveco + P – LOV CBRN

Jedná se o pancéřované kolové vozidlo se speciálním vybavením pro provádění radiačního a chemického průzkumu. Umožňuje plnit všechny úkoly radiačního, chemického a biologického průzkumu, dále radiační, chemické, biologické a meteorologické pozorování, vytyčení kontaminovaného prostoru dozimetrickou a chemickou kontrolu stanovení parametrů jaderných výbuchů, varování, automatické třídění, archivování a přenos zpráv CBRN. Ke speciálnímu vybavení vozidla patří přívěs, vnitřní hovorové zařízení, pyrotechnické vytyčovací zařízení, FVZ, centrální rozvod vzduchu, klimatizace, palubní PC, palubní radiostanice RF – 13250 + datový modem, ruční radiostanice PR – 20, GPS systém, zbraňová stanice s kulometem a opticko-elektronickými senzory, odmořovací souprava, dálkově ovládaný robot se speciálním vybavením, výmetnice dýmových granátů, výnosné moduly (chemický, biologický, radiologický), prostředky pro odběr vzorků z atmosféry, maskovací prostředky. Disponuje přístroji pro měření úrovně radiace (DPV – 1, RDS - 200) a přístroji a prostředky pro zjišťování kontaminace bojovými chemickými, biologickými látkami a průmyslovými nebezpečnými látkami (GSA – 12, CHP – 5, GID – 3, RAID – M100, AP2C, LCD, PP – 3, DETEHIT, BIO SMART).

6.2 Jednotky týmu SIBCRA⁷³

Týmy SIBCRA jsou určeny pro odběr vzorků a jejich transport do laboratoří. Tyto vzorky, mající charakter radioaktivních, chemických, biologických a průmyslových toxických látek v různém skupenství a strukturách, které se odebírají s cílem potvrdit a upřesnit údaje zjištěné radiačním a chemickým průzkumem. Při podezření na použití některých typů látek se následně provádí odběr vzorků a ve spolupráci s laboratořemi i jejich analýza. Při plnění

---

⁷² 31. pluk radiační, chemické a biologické ochrany

⁷³ SIBCRA – Sampling (odběr vzorků), Identification (identifikace), Biological (biologických), Chemical (chemických), Radiological (radiologických), Agents (látek).

odborných úkolů pracují ve prospěch vojenských i civilních institucí jak v zahraničních operacích, tak i na území ČR. Odebíraný vzorek se odpovídajícím způsobem označuje a opatřuje záznamy o jejich odběru, skladování, přepravě a zpracování v souladu se standardy NATO.

6.2.1 Materiální vybavení jednotek týmu SIBCRA

6.2.1.1 Renault Biomaster + vlek⁷⁴

Obrázek 5: Vozidlo Renault Biomaster

Jedná se o vozidlo biologického průzkumu, které využívají jednotky SIBCRA a zabezpečují jím plnění speciálních úkolů jako je průzkum, odběr vzorků, rychlá orientační detekce rizikových biologických látek, přeprava vzorků podezřelých na přítomnost rizikových biologických látek ve speciálních obalech, přípravu kontaminovaných osob k transportu do zdravotnických zařízení a dekontaminaci osob. Vozidlo je vybaveno speciálním vybavením přístrojem BIO CAPTURE BT 550, OPCH 90 PO 4 kusy, dýchací přístroj VDP 60 – 94 PLUTO 4 kusy, obličejová maska INTERSPIRO 4 kusy, tlakový rozprašovač TR 18 l, kompozitní zásobník na vzduch 6,8 l / 30 Mpa, 2 nádrže o objemu 150 l (čistá a odpadní voda), čerpadlo HG 100 na čistou a odpadní vodu, čerpadlo Multi HWA, nádoby na desinfekční prostředky, nádoby na odběr a transport vzorků. Ve vleku je vezeno další potřebné vybavení nafukovací dekontaminační sprcha EDK 04, kompozitní zásobník na vzduch 6,8 l 30 Mpa, elektrocentrála

---

⁷⁴ KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 57.

Honda EM 4500 SX o výkonu 4,5 kVA (230 / 50 Hz), 2 kanystry o objemu 20 l na uložení PHM, dvě nádrže na vodu každá 150 l, nádoba na přepravu kontaminovaných vzorků.

6.2.1.2 BIOROVER B2 + PM 18 MIP⁷⁵

Obrázek 6: Vozidlo BIOROVER B2

Souprava BIOROVER B2 sestává z vozidla Land Rover DEFENDER 130 Td5 s pevně osazenou termoizolační skříní s vnitřní zástavbou a přívěsu na podvozku PM 18 MIP s vnitřní zástavbou. S pomocí této soupravy provádějí týmy SIBCRA průzkum, detekci a identifikaci bakteriobiologických látek, přepravu biologicky nebezpečných vzorků ve speciálních obalech a dekontaminaci osob. Souprava je vybavena přístroji BAWS s detekční sondou BAWS – TIER III, R.A.P.I.D., BIOCAPTURE BT – 550, Guardian BIO – Threat Alert, dále speciální výbavou skládající se z 3 kusů dýchacích přístrojů VDP 60 – 94 PLUTO, 3 kusy přetlakových neventilovaných obleků OPCH – 90 PO, filtrační a ventilační zařízení FVZ – 98, klimatizační jednotka CARRIER typ RIO 46, nezávislé teplovzdušné topení Eberspächer, biologický izolátor IZO 85, mobilní souprava rádiové stanice RF 1325, komunikační a informační blok BK – 56, chladnička s agregátem LK 33 – 24 V – CC. Do vybavení přívěsu patří nádrž na čistou vodu o objemu 150 l, nádrž na odpadní vodu o objemu 150 l, elektrocentrála typ HONDA EM 4500 SX, bivaky EBV 40 pro přípravu kontaminovaných osob k transportu, dekontaminační sprcha EDK 04, tlakový rozprašovač TR 18 l, kanystry na zásobní PHM, zářivkové přenosné svítidlo PRIMA, upravená souprava vytyčovací prostředků, čerpadlo pro čistou a odpadní vodu.

---

⁷⁵ KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 58.

6.3 Jednotky dekontaminace

Příslušníci jednotek dekontaminace mají za úkol odstraňovat kontaminanty z povrchů osob, výzbroje, výstroje, jiných materiálů, objektů a povrchů. Práce je to vysoce specializovaná, jelikož členové týmů musejí být schopni odstranit jak radioaktivní, bojové chemické látky, bojové biologické prostředky a průmyslové nebezpečné látky. Za tímto účelem pracují výhradně v ochranných oblecích OPCH – 05, které jim umožňují celotělovou ochranu. Tuto práci provádějí ve prospěch všech druhů vojsk v AČR a pro IZS.⁷⁶

Dekontaminace se uskutečňuje za účelem odstranění nebo snížení škodlivých účinků kontaminantů na úroveň, která v konkrétních bojových podmínkách nebo v dané situaci umožňuje pokračovat v plnění úkolu, nebo ji stanovil velitel, který nařídil dekontaminaci. Dekontaminace se uskutečňuje co nejdříve po vzniku kontaminace, realizuje se pouze v nezbytně nutném rozsahu, nedekontaminovatelný materiál se musí nahradit, je nutné co nejvíce omezit pohyb kontaminovaných jednotek, stanoví se priority pro provádění dekontaminace z hlediska důležitosti vojenských součástí a materiálu pro splnění úkolů operace, dekontaminaci je nutné provádět co nejefektivnějším způsobem.⁷⁷

6.3.1 Materiální vybavení jednotek dekontaminace

6.3.1.1 Automobil chemický rozstříkovací ACHR - 90M⁷⁸

Obrázek 7: Automobil chemický rozstříkovací ACHR – 90M

⁷⁶ SKALIČAN, Z., ŽUJA, P. a HANZLÍK, V. Vševojsk-2-11. *Dekontaminace v armádě České republiky*. Praha: Ministerstvo obrany, 2016, s. 6.

⁷⁷ Tamtéž s. 7. – 9.

⁷⁸ KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 72.

Vozidlo je určeno k dekontaminaci vnějších povrchů vozidel zbraní a osob v polních podmínkách. Může přepravovat různé druhy kapalin, připravovat dekontaminační směsi, vyvíjet vysokotlakou horkou vodu, dekontaminovat cesty nebo terén, ohřívat vodu pro hygienickou očistu osob v soupravě určené pro dekontaminaci osob (SDO) a hasit požáry. Může pracovat samostatně nebo ve spojení s postřikovým rámem POR - 82 / LINKA - 08. Dále zabezpečuje čerpání a převoz vody. Pomocí agregátu SANIJET C921 vytváří vysokotlakou páru a vyrábí elektrickou energii 12 V, 220 V / 2000 W. Umožňuje čerpání vysoce agresivních látek ze sudů pomocí čerpadla FLUX a čerpání z vodní hladiny pomocí plovoucího čerpadla FROGGY. Obsah přepravovaných nádrží je 3 x 2,1 m³. Zabezpečí ohřátí 2000 l vody na 60°C za 1 hodinu. Maximální vzdálenost pro čerpání vody je 240 m. K dalšímu vybavení vozidla patří ochranný oděv pro osádku OPCH - 05, prostředky pro komunikaci RF - 1325 a RF - 1301. Vozidlo je vybaveno 12 kusy dekontaminačních proudnic s kartáči.

6.3.1.2 Linka – 82⁷⁹

Obrázek 8: Linka - 82

Je určena k dekontaminaci vnějších povrchů bojové techniky kontinuálním způsobem. Její hlavní částí je trojice ráků, kdy první slouží k oplachu nečistot, druhý nanáší dekontaminační směs a třetí oplachuje dekontaminační směs. Linka se zpravidla používá ve spojení s vozidlem ACHR - 90M. Maximální výška techniky, kterou je možno touto linkou dekontaminovat je 4000 mm a maximální šířka je 3600 mm. Obsluhu tvoří 6 osob

---

⁷⁹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 73.

v ochranném oděvu OPCH - 05. Kapacita linky - 82 je dekontaminace 50 kusů techniky za hodinu.

6.3.1.3 Linka – 08⁸⁰

Obrázek 9: Linka - 08

Souprava je určena k realizaci hromadné dekontaminace vojenské a nevojenské mobilní techniky po její kontaminaci ZHN a průmyslovými nebezpečnými látkami v rámci plnění úkolů souvisejících s vyčleněním sil a prostředků chemického vojska AČR i ve prospěch IZS. Linka se používá ve spojení s vozidlem ACHR - 90. Obsluhu tvoří 4 osoby v ochranných oděvech OPCH - 05. Kapacita zařízení je 50 vozidel za hodinu. Maximální možné rozměry vozidel jsou totožné s linkou 82.

---

⁸⁰ 31. pluk radiační, chemické a biologické ochrany

6.3.1.4 Souprava pro dekontaminaci osob SDO Losberger 2014⁸¹

Obrázek 10: Souprava pro dekontaminaci osob SDO Losberger 2014

SDO je určena pro dekontaminaci a hygienickou očistu jednotek (osob, zbraní, prostředků individuální ochrany) v polních podmínkách, rozvine se na ploše 50 x 50 m. Souprava je tvořena 3 vzájemně propojenými stany. V prvním stanu osoby odloží veškerý materiál a vchází do druhého stanu, kde dochází pomocí sprchování k samotné hygienické očištění, popřípadě dekontaminaci a dále pokračují do třetího stanu, kde jsou při vstupu zkontrolováni na přítomnost radioaktivních a chemických látek. Kapacita pracoviště při hygienické očištění osob je 150 osob za hodinu, při dekontaminaci osob je kapacita 120 osob za hodinu. Obsluhu soupravy tvoří 7 osob v ochranných oblecích OPCH - 05.

6.4 Polní laboratoře

Polní laboratoře jsou určeny pro speciální chemické jednotky vyčleňované ve prospěch sil okamžité reakce NATO a IZS, k posílení polní analýzy vyčleňované jednotky s důrazem na spolehlivost analýz, na samostatnost a pružnost.

---

⁸¹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 76.

6.4.1 Laboratoř PPCHL - AL 2⁸²

Obrázek 11: Polní laboratoř PPCHL – AL 2

Jedná se o soupravu dvou laboratořích, jedna chemická a druhá radiometrická. Každá z nich je umístěna v kontejneru ISO a je převážena na vozidle T – 815 s bočním nakladačem STEELBRO SB 30. Převozní polní chemická laboratoř PPCHL – AL 2/ch je kontejnerovou laboratoř se speciálním vybavením pro provádění analýz a konzervace vzorků BCHL a průmyslových nebezpečných látek v polních podmínkách. Obsluhu tvoří 5 osob. Převozní polní chemická laboratoř PPCHL – AL 2/r je radiometrickou laboratoř určenou pro stanovení radioaktivních látek ve vzorcích vody, půdy a vzduchu. Laboratoř je dále schopna stanovit tyto látky ve vzorcích odebraných z techniky, výstroje a povrchů budov.

6.5 Osobní ochranné prostředky

Osobní ochranné prostředky jsou určeny k ochraně dýchacích cest, očí a povrchu těla před účinky bojových chemických látek, radioaktivních látek, biologických bojových látek a průmyslových chemických látek.

---

⁸² KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 66.

6.5.1 Souprava ochranné masky OM - 90⁸³

Obrázek 12: Souprava ochranné masky OM - 90

Hlavní části OM – 90 tvoří obličejová maska s páskovým upínacím systémem a jednorázová pláštěnka JP – 90. Lícnice obličejové masky je vyrobena z brombutylkaučuku, který je vysoce odolný proti BCHL a průmyslovým chemickým látkám. Těsnosti se dosahuje díky manžetové těsnící linii. Výhodou obličejové masky je nízká hmotnost, velké zorné pole a schopnost snadného dorozumívání díky průzvučné membráně. Je vybavena zařízením pro příjem tekutin, které se propojuje se speciální zátkou polní lahve. Obličejová maska má dvě přípojky po stranách, které umožňují alternativní připojení ochranného filtru na pravou, nebo levou stranu masky. Nelze ji používat v prostředí obsahujícím méně než 17% kyslíku. Souprava se skládá z obličejové masky OM – 90, ochranného filtru, jednorázové pláštěnky JP – 90, speciální zátky polní láhve, přípravku pro skladování a transportní brašny.

---

⁸³ KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 11.

Obrázek 13: Jednorázová pláštěnka JP - 90

Jednorázová pláštěnka JP – 90⁸⁴ slouží k ochraně povrchu těla osob, jejich oděvu, výstroje a osobních zbraní proti kontaminaci radioaktivními, BCHL, bojovými biologickými látkami a průmyslovými chemickými látkami ve formě hrubě disperzního aerosolu, prachu a kapek.

---

⁸⁴ KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 17.

6.5.2 Filtrační ochranný převlek FOP - 96⁸⁵

Obrázek 14: Filtrační ochranný převlek FOP - 96

Jedná se o prostředek, který slouží k ochraně povrchu těla osob proti parám a aerosolům BCHL, biologických bojových látek a průmyslových chemických látek, které pronikají do těla přes kůži. Částečně chrání i proti radioaktivnímu spadu. Souprava se skládá z blůzy, kalhot, šlí, pryžových rukavic RPCH – 96, podvlékacích rukavic, přezůvek PPCH – 96, transportní brašny TB – 96, absorpčního obalu AO – 96 a návodu k použití, údržbě a skladování. Oděv se většinou používá v kombinaci s JP - 90, z důvodu prodloužení resistantní doby.

---

⁸⁵ KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 27.

6.5.3 Provětrávaný protichemický izolační oděv OPCH - 05⁸⁶

Obrázek 15: Provětrávaný protichemický izolační oděv OPCH - 05

Jedná se o speciální ochranný prostředek individuální ochrany izolačního typu, pro vícenásobné použití se zvýšenou hermetičností a zlepšenou fyziologickou snesitelností. Oděv je určený k dlouhodobé ochraně povrchu těla před působením kapalných a plynných BCHL, průmyslových škodlivin, bojových biologických látek a před kontaminací radioaktivními látkami. Oblek se používá v kombinaci s ochrannou maskou OM - 90. Ventilační jednotka vhání vzduch do obleku a do masky přes soustavu protiplynových filtrů, čímž je zajištěna čistota dýchaného vzduchu. Souprava se skládá z kombinézy OPCH - 05, protichemické rukavice, spodní prádlo, podvlékačí rukavice, rozvod vzduchu s distributorem a zátkou, kalhotky pro záchyt moče, zaslepovací krytky výstupních ventilů, prostředky pro jednoduchou opravu oděvní části, chladicí převlek, návod k použití a údržbě, ochranný krém, prostředek pro ošetřování materiálu kombinézy a zdrhovadla, transportní brašna, filtrační a ventilační jednotky.

---

⁸⁶ KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 24.

6.5.4 Oděv protichemický OPCH - 90 PO⁸⁷

Obrázek 16: Oděv protichemický OPCH – 90 PO

Oděv je určen k ochraně povrchu těla specialistů proti vysoce toxickým výparům, pro práci s agresivními kapalinami a bojovými biologickými prostředky. Vnitřní prostor je hermeticky oddělen od vnějšího prostředí. Dýchání je zabezpečeno dýchacím přístrojem. Souprava je tvořena jednodílnou kombinézou z izolační ochranné fólie s integrovanými ochrannými ponožkami a s kapucí s panoramatickým zorníkem, protichemickými rukavicemi, holínkami s antistatickou úpravou, prostředky pro jednoduchou opravu oděvní části, návodem k použití s tabulkou odolnosti oděvu proti vybrané škále chemických látek a transportní brašnou.

---

⁸⁷ KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001, s. 25.

6.5.5 Ochranný oděv Tychem⁸⁸

Obrázek 17: Ochranný oděv TYCHEM

Ochranný oblek z netkaného polyethylénu s polymerní vrstvou a přelepenými švy, antistatický bez silikonů, odolává vodě, koncentrovaným anorganickým i organickým chemikáliím a ultra jemným částicím.

6.5.6 Izolační dýchací přístroj Pluto 300 comfort⁸⁹

Obrázek 18: Izolační dýchací přístroj PLUTO 300 COMFORT

---

⁸⁸ 31. pluk radiační, chemické a biologické ochrany

⁸⁹ 31. pluk radiační, chemické a biologické ochrany

Vzduchový dýchací přístroj PLUTO 300 COMFORT je přetlakový autonomní dýchací přístroj se stlačeným vzduchem a otevřeným dýchacím okruhem, Přístroj má přenosnou tlakovou vzduchovou láhev a je zcela nezávislý na okolní atmosféře. Dýchací přístroj je konstruován tak, aby umožňoval uživateli dýchat vzduch, dle jeho potřeb, tj. nádechem poklesne tlak ve středotlaké části obvodu, čímž se otevře průchod vzduchu redukčního ventilu a redukovaný tlak vzduchu proudí do středotlaké části a prostoru masky z tlakové láhve. Souprava se skládá ze zádového nosiče, ramenních a bederních popruhů, vysokotlaké hadice s manometrem a výstražnou zvukovou signalizací, hlavní středotlakou hadicí s přípojovací rychlospojkou pro připojení hlavní plicní automatiky.

7 ANALÝZA VYBRANÝCH SITUAČNÍCH CVIČENÍ S ÚČASTÍ JEDNOTEK CHEMICKÉHO VOJSKA AČR

Nejefektivnějším způsobem, jak zjistit úroveň vycvičenosti jednotek jsou situační cvičení, která mají za úkol navodit reálné situace a jejich cílem je prověřit připravenost vyčleňovaných sil a prostředků k plnění úkolů při MU a KS v rámci IZS. Za tímto účelem se organizují cvičení, která mají předem připravené scénáře a po jejich skončení se dá poměrně přesně vyhodnotit rozdíl mezi předpokládanými výsledky a těmi skutečnými a díky tomu přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných během cvičení mezi jednotkami vyčleňovanými ve prospěch IZS.

7.1 Součinnostní taktické cvičení „metro 2014“⁹⁰

Dne 22. října 2014 bylo provedeno cvičení „METRO 2014“, tématem cvičení bylo prověřit činnost složek IZS a dalších subjektů při řešení nové společné typové činnosti „Reakce na chemický útok v metru“ vzniklé v souvislosti se simulovaným teroristickým útokem nervově paralytickou látkou sarin ve stanici metra Anděl na území hlavního města Prahy (HMP). Ve prospěch cvičení vyčlenil 31. pluk radiální, chemické a biologické ochrany (31. prchbo) odřad dekontaminace.

---

⁹⁰ Česká republika. Nařízení náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k přípravě a provedení součinnostního taktického cvičení „METRO 2014“. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2014, Čj. 138-4/2014-1160.

1) Cíle cvičení:

a) Procvičit:

- Činnost orgánů krizového řízení při přijímání neodkladných ochranných opatření (varování, evakuace),
- činnost sil a prostředků základních a ostatních složek IZS při plnění záchranných prací,
- činnost příslušníků PČR a AČR po vyhlášení MU na území HMP.

b) Prověřit:

- Reálnou schopnost spolupráce složek IZS na místě zásahu při podezření na přítomnost nebezpečné chemické látky v metru,
- plnění úkolů a činností dle společné typové činnosti (STČ) 13/IZS,
- aktuálnost plánů konkrétních činností v návaznosti na plnění stanovených úkolů,
- reálnost a aktuálnost typového plánu, Ústředního poplachového plánu (UPP) IZS a uzavřených dohod o plánované pomoci na vyžádání.

2) Hodnocení činnosti dekontaminačního odřadu AČR / 31. prchbo Liberec

Na základě plánu cvičení se odřad přesunul do výchozího místa v Hostivících Břvích s dostatečným předstihem, na místě došlo k přezkoušení techniky a byl stanoven odpočinek obsluhám před signálem k nasazení.

Velitel odřadu zahlásil k dozorčímu 31. pluku (dále jen DP) pohotovost k zásahu ve 22:00 (veškeré časy jsou uváděny v zimním čase, tedy Z+2). Odřad byl aktivován Stálou směnou SOC MO (SSmSOC MO) cestou DP ve 00:26. Následná žádost o nasazení odřadu došla se SSm SOC MO v cca 02:15, což představuje oproti časovému plánu zpoždění cca 1 hodiny. Vlastní přesun z Hostivice do ÚVN Praha bez problémů, cestou doprovod VP.

Následovaly tyto hodnocené úkoly:

- Příjezd na místo (02:40), rozestavění techniky – bez závad, v časové normě,
- orientace v místě zásahu, stanovení postupů budování místa dekontaminace (MD) – bez závad,
- výstavba MD – splněno před časovou normou danou metodikami,
- připojení vodních soustav, provedení zkoušek – bez závad,
- hlášení o připravenosti k zásahu vydal velitel odřadu v 03:40.

Následně setrval odřad v pohotovosti k provedení dekontaminace případných obětí, nakonec ale nebyla dekontaminace fyzicky prováděna. Velitel odřadu byl v trvalém kontaktu s ředitelem odboru bezpečnosti a krizového řízení ÚVN Ing. Jiřím Hájkem a lze konstatovat, že spolupráce s celým týmem ÚVN byla nadstandardní. Docházelo k průběžnému informování o průběhu zásahu v metru a případných požadavcích na dekontaminační odřad.

a) Pozitiva:

- Velmi kvalitně připravené cvičení,
- profesionální příprava všech účastníků včetně rozhodčích,
- kvalitní a dostatečně detailní plán cvičení,
- profesionální spolupráce s pracovníky ÚVN.

b) Negativa:

Velitel dekontaminačního odřadu neměl spojení s místem zásahu, informace dostával přes SSmSOC MO, a tedy se zpožděním.

c) Opatření:

- Po předchozí aktivaci odřadu cestou SSmSOC MO předat tento odřad do podřízenosti štábu řídicího zásah, kde ustanovit pozici styčného důstojníka AČR, který by přímo jednotku v akci řídil.

7.2 Součinnostní taktické cvičení „ZÓNA 2015“⁹¹

Ve dnech 22. – 24. září 2015 bylo uskutečněno cvičení orgánů krizového řízení vybraných ústředních správních úřadů a jihočeského kraje pod názvem „ZÓNA 2015“ jehož se zúčastnili vybrané síly a prostředky rezortu MO. Tématem cvičení byla „Činnost ústředních správních úřadů, orgánů kraje a dalších subjektů při řešení události vzniklé v souvislosti se simulovanou havárií na Jaderné elektrárně Temelín (ČEZ ETE). Ve prospěch cvičení vyčlenil 31. prchbo předurčené síly a prostředky.

1) Cíle cvičení:

a) Procvičit:

- Činnost organizace havarijní odezvy ČEZ ETE a komunikačních toků s orgány krizového řízení při vzniku a průběhu MU,
- činnost orgánů krizového řízení dle vnějšího havarijního plánu při MU,
- činnost štábu generálního ředitelství HZS ČR při vzniku MU,
- svolání a činnost ústředního krizového štábu a jeho odborných pracovních skupin při vzniku MU,
- činnost orgánů krizového řízení ČR podle „Úmluvy o včasném oznamování jaderné nehody“, podle „Úmluvy o pomoci v případě jaderné nebo radiační nehody“ a podle „Rozhodnutí Rady 87/600/Euroatom o opatřeních Společenství pro včasnou výměnu informací v případě radiační mimořádné situace“,
- činnost orgánů krizového řízení při přijímání neodkladných ochranných opatření (varování, ukrytí, jódová profylaxe, evakuace, dekontaminace),

---

⁹¹ Česká republika. Nařízení náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k přípravě a provedení součinnostního taktického cvičení „ZÓNA 2015“. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2015, Čj. 306-3/2014-1160.

- svolání a činnost krizového štábu kraje, štábu HZS kraje a krizových štábů vybraných obcí s rozšířenou působností a obcí podle zásad stanovených ve směrnici Ministerstva vnitra,
- systém audio-video konference mezi vybranými účastníky cvičení,
- uvedení radiačních monitorovacích skupin (RMS) do havarijního režimu a jejich činnost, zejména letecké monitorovací skupiny (LMS), mobilních monitorovacích skupin (MMS) a laboratorních skupin (LS),
- činnost krizových štábů při uplatňování a řešení požadavků na věcné zdroje (bez jejich fyzického dodání) za využití IS Krizkom v souladu s Metodikou pro vyžadování věcných zdrojů za KS,
- činnost při obsluze informační linky pro veřejnost na krajské úrovni,
- vedení evidence údajů o přechodných změnách, pobytu osob a evidence údajů o přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí podle krizového zákona s využitím směrnice a pomůcky ministerstva vnitra ČR.

b) Prověřit

- Aktuálnost vnějšího havarijního plánu, a to zejména plánů konkrétních činností v návaznosti na plnění stanovených úkolů,
- informování médií a obyvatel o vzniku MU,
- systém informování veřejnosti po vzniku MU s doporučením zásad jejího chování, a to zejména funkčnost (aktuálnost) součinnostních dohod s hromadnými informačními prostředky,
- aktivaci a akceschopnost předurčených jednotek Sborů dobrovolných hasičů (SDH) obcí v zóně havarijního plánování (ZHP) při využívání dozimetrických přístrojů,
- reálnost a aktuálnost typového plánu „Radiační havárie“, Ústředního poplachového plánu IZS a uzavřených dohod o plánované pomoci na vyžádání,

- informační toky vyplývající z realizační dohody mezi PČR a AČR k provedení nařízení vlády č. 465/2008 Sb., o povolání vojáků AČR k plnění úkolů PČR při radiačních haváriích na jaderných elektrárnách.

2) Hodnocení činnosti sil a prostředků 31. prchbo Liberec

V souladu s „Nařízením Velitele PozS k přípravě a provedení součinnostního cvičení orgánů krizového řízení ZÓNA 2015“, čj. 326-2/2015-2170 ze dne 20. srpna 2015, zasílám vyhodnocení cvičení ZÓNA 2015 za 31. prchbo Liberec.

a) Účast

V průběhu cvičení ZÓNA 2015 byly postupně aktivovány tyto prvky 31. pluku radiační, chemické a biologické ochrany (31. prchbo):

- Operační směna ústředí Armádní radiační monitorovací sítě (OS ÚARMS) k podpoře stálé směny SOC MO,
- 1x letecká skupina radiačního průzkumu (2 VZP),
- 2x družstvo radiačního a chemického průzkumu (6 VZP).

Do cvičení ZÓNA 2015 byly také aktivně zapojeny tyto složky 31. prchbo:

- příslušníci útvarových směn 31. prchbo, zejména však dozorčí 31. prchbo a dozorčí 314. cv ZHN, kteří plnili současně funkci obsluhy měřících míst sítě včasného zjištění ARMS č. 101 a 102 při přechodu do havarijního režimu měření;
- operační oddělení 31. prchbo.

b) Vyhodnocení

Příprava cvičení:

Klady:

- Plánování cvičení probíhalo s dostatečným časovým předstihem.

Nedostatky:

- Z plánovacích dokumentů nebylo zcela jasné, zda některé činnosti, jako např. jodová profylaxe, která by se v reálném stavu zabezpečovala, má či nemá být v průběhu cvičení simulována.

Návrhy opatření:

- V plánovací dokumentaci k tomuto typu cvičení upřesnit přístup k protiradiačním opatřením. Specifikovat, která opatření budou v rámci cvičení skutečně prováděna a která budou pouze simulována.

c) Provedení cvičení:

Klady:

- V rámci cvičení byla prověřena komplexní činnost letecké skupiny radiačního průzkumu a prvků, se kterými letecká skupina v případě krizové události spolupracuje a dále součinnost mobilních skupin s pracovníky Regionálního krizového štábu SÚJB. Související odborné úkoly byly splněny na velmi dobré úrovni,
- byl procvičen systém hlášení při nasazení sil a prostředků za krizové situace.
- během konání cvičení vyvstaly důležité podněty jednoznačně směřující k potřebě sladění dokumentace mezi operační směnou 314. cv ZHN a stálá směna stálého operačního centra Ministerstva obrany (SSm SOC MO),
- komunikace operační směny 314. cv ZHN se státním úřadem pro jadernou bezpečnost (SÚJB) byla na velmi dobré úrovni s možností flexibilního nastavení komunikačních cest a zdrojů informací.
- při vedení evidence dokumentů vytvořených v průběhu cvičení v aplikaci elektronické spisové služby ASAS byly odhaleny její limity, zejména v případě vedení spisu, k jehož plnému využití potřebuje mít oprávnění více osob (např. každý den měnící se dozorcí 31. prchbo). Současně samotný systém zasilání takto vytvořených dokumentů přes POI útvarů není pro krizové řízení ideální a mohlo by docházet k časovým prodlevám, hlavně u zasílaných Hlášení dle SOP,

- cvičení bezesporu přispělo ke zvýšení povědomí o problematice nasazení SaP při havárii jaderného energetického zařízení.

Nedostatky:

- Nebyla řešena opatření radiační ochrany nasazených SaP,
- v rámci cvičení nebyla řešena problematika střídání nasazených SaP,
- forma ani obsah dokumentů vydávaných KŠ SÚJB nebyly optimální. Dokumenty nebyly administrativně evidovány a podepsány odpovědnými osobami, což může vést k záměně dokumentů nebo náhodným chybám apod. Také dokumenty vydávané SSm SOC MO, zejména pak N NGŠ AČR, nebyly evidovány,
- problémy se objevovaly také v komunikaci mezi jednotlivými stupni řízení, kdy docházelo k situacím, v nichž nebylo úplně jasné, kdo a komu má co poslat,
- v rozporu s, pro účely cvičení vydaným, nařízením NGŠ AČR č. 1/2015 provedla přechod do havarijního režimu měření pouze dvě měřící místa (č. 101 Hostivice a 102 Liberec),
- k aktivaci mobilních skupin (družstev radiačního a chemického průzkumu) nebylo vydáno samostatné nařízení NGŠ AČR. V dokumentu zpracovaném krizovým štábem SÚJB k aktivaci mobilní skupiny byl družstvu radiačního a chemického průzkumu nařízen nesplnitelný čas pro přesun z posádky Liberec do Českých Budějovic (kalkulovaný čas pro přesun 2 hodiny oproti reálným 4 hodinám),
- nebylo možné prověřit reálný postup povolení letu pro pracovníky SÚRO, kteří se z minuty na minutu stávají v případě potřeby součástí osádky vrtulníku vyčleněného pro leteckou skupinu radiačního průzkumu. V případě tohoto cvičení byla přítomnost zmíněných osob na palubě vrtulníku schválena s velkým časovým předstihem,
- nebylo provedeno letecké monitorování radiační situace v bezprostřední blízkosti JE (bezletová zóna) a příslušníci SÚRO o tom nebyli předem informováni. Dozimetrická kontrola vrtulníku LeS byla provedena až po návratu z prostoru

nasazení, nebyla řešena při mezipřistáních spojených s dotankováním paliva u 22. základny letectva,

- v průběhu cvičení došlo k opačnému použití termínu „pohotovost“ a „aktivace“ při nasazení letecké skupiny a mobilních skupin,
- cvičení se nekonalo pouze v pracovní době, jak bylo stanoveno v Organizačním nařízení VPozS k tomuto cvičení, čj. 326-2/2015-2170, ale reálně probíhalo v časovém horizontu 06,45 – 18,00 hod.

Návrhy opatření:

- Jestliže je žádoucí, aby dokumenty vydané SÚJB a přeposlané SSm SOC byly považovány za nařízení k aktivaci SaP, potom je vhodné tento postup legalizovat v řídicí dokumentaci,
- na základě této a dalších zkušeností a poznatků z tohoto cvičení by bylo vhodné z úrovně SOC MO realizovat pracovní jednání mezi SOC MO, SÚJB a 31. prchbo (včetně 314. cv ZHN), na kterém bude nutno upravit dohodnuté smlouvy a SOP a zpracovat doplněk nově vydaného Chem-1-5 tak, aby odrážel organizační a komunikační změny. V souladu s výstupy z tohoto jednání následně zpracovat změny/upřesnění do směrnic a metodik jednotlivých míst měření sítě včasného zjištění ARMS,
- radiační ochranu osob a dozimetrickou kontrolu vrtulníku (i zajištění povolení k letu pro příslušníky SÚRO) řešit v rámci rozehry cvičení tak, aby se co nejvíce podobaly reálnému nasazení. Zasahující i řídicí prvky si tak budou moci osvojit správné návyky v této oblasti.

ZÁVĚR

Práce měla za cíl seznámit případné čtenáře s historií a důvody vzniku integrovaného záchranného systému v ČR, s důvody vzniku chemického vojska jako specializované součásti Armády ČR, uvést právní normy, na základě, kterých je možné nasazovat příslušníky chemického vojska v rámci integrovaného záchranného systému. Podle mého osobního názoru byly tyto cíle splněny. Následně v práci uvádím materiální vybavenost předurčovaných sil a prostředků ve prospěch integrovaného záchranného systému a jejich personální obsazenost. Díky možnosti oslovit odborníky sloužící u 31. pluku radiální, chemické a biologické ochrany jsem mohl v závěru provést analýzu vybraných meziresortních cvičení s účastí jednotek vyčleňovaných pro integrovaný záchranný systém.

Civilizace dnešní doby disponuje zbraněmi tak ničivými, že by v těch nejkrajnějších případech mohla zahubit sama sebe. Každým rokem se zvyšuje nebezpečí zneužití menšího množství ZHN některou z teroristických skupin, které mají celosvětovou působnost. Takovéto útoky není pro tyto skupiny nemožné připravit a provést.

Naše republika má velmi dobrá bezpečnostní opatření pro ochranu našich dvou jaderných elektráren, které jsou v provozu na našem území, ale i přes ty nejlepší bezpečnostní opatření nelze stoprocentně vyloučit možnost havárií, jejichž následky by mohly být katastrofické jak pro populaci, tak i pro životní prostředí. Proto je nezbytné s touto možností počítat a aktivně se na její řešení připravovat.

A právě proto je velmi dobře, že máme nejenom kvalitně vycvičené příslušníky chemického vojska, ale zároveň jsou vybaveni tou nejmodernější technikou a materiálem, který má Armáda ČR v oblasti ochrany proti ZHN k dispozici. Doufejme však, že nebude nikdy nutné tyto vojáky nasazovat v souvislosti s použitím ZHN.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

DVOŘÁK, J. Ochrana obyvatelstva I. díl, Vysoká vojenská škola pozemního vojska ve Vyškově, Vyškov 2000.

DVOŘÁK, J. Ochrana obyvatelstva II. díl, Vysoká vojenská škola pozemního vojska ve Vyškově, Vyškov 2000.

DVOŘÁK, T., FARNÍK, R. a ŽUJA, P. Výzbroj chemického vojska: Přístroje radiačního a chemického průzkumu a dozimetrické a chemické kontroly. Brno: Univerzita obrany, 2005.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Katalog materiálu k ochraně proti zbraním hromadného ničení a chemickému zabezpečení*. Praha: Ministerstvo obrany, 2001.

KOLEKTIV AUTORŮ: *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.

KUBÁNEK, V. *Historie chemického vojska: (1919-2009) = História chemického vojska = Istorija chimičeskich vojsk = Geschichte der chemischen Truppen = History of the chemical corps*. Slaný: V. Kubánek, 2009, 300 s. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-7399-908-7.

KUBÍČEK, P. Chem-1-6. *Činnost jednotek radiačního a chemického průzkumu*. Praha: Ministerstvo obrany, 2009.

KUBÍČEK, P. NN 30 0101. *Názvoslovná norma: Chemické vojsko*. Praha: Ministerstvo obrany, 2009.

Ministerstvo obrany ČR. *Bílá kniha o obraně*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo obrany ČR, Odbor komunikace a propagace, 2011. Schváleno usnesením vlády ČR č. 369 ze dne 18. května 2011. 167 s. ISBN 978-80-7278-564-3.

MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.

SKALIČAN, Z., ŽUJA, P. a HANZLÍK, V. Vševojsk-2-11. *Dekontaminace v armádě České republiky*. Praha: Ministerstvo obrany, 2016.

VÍŠEK, J. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012, 176 s. ISBN 978-80-7452-028-0.

ŽUJA, P. *Výzbroj chemického vojska*. Brno: Univerzita obrany, 2016. ISBN 978-80-7231-375-4.

ŽUJA, P., VIČAŘ, D. a SKALIČAN, Z. *Výzbroj chemického vojska: Zařízení a technika dekontaminace výzbroje, techniky, materiálu a osob*. Brno: Univerzita obrany, 2007. ISBN 978-80-7231-269-6.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

NATO STANDARD. *AEP – 66. NATO handbook for sampling and identification of biological, chemical and radiological agents (SIBCTRA)*. NATO standardization office, 2015.

Seznam použitých právních předpisů

Zákon č. 110/1998 Sb., O bezpečnosti České republiky.

Zákon č. 219/1999 Sb., O ozbrojených silách České republiky.

Zákon č. 238/2000 Sb., O Hasičském záchranném sboru České republiky.

Zákon č. 239/2000 Sb., O integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

Zákon č. 240/2000 Sb., O krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

Nařízení vlády č. 465/2008 Sb., O povolání vojáků Armády České republiky k plnění úkolů Policie České republiky při radiačních haváriích na jaderných elektrárnách.

Česká republika. Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2016, Čj. MO 3156/2016-1160.

Česká republika. Nařízení velitele Pozemních sil k nasazování sil a prostředků Pozemních sil v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2017, Čj. MO 10201/2017-2170.

Česká republika. Nařízení náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k přípravě a provedení součinnostního taktického cvičení „METRO 2014“. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2014, Čj. 138-4/2014-1160.

Česká republika. Nařízení náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k přípravě a provedení součinnostního taktického cvičení „ZÓNA 2015“. In: Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2015, Čj. 306-3/2014-1160.

Seznam použitých internetových zdrojů

Vláda České republiky. *Dokumenty vlády - 1992-03-18: Usnesení č. 187* [online]. [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: https://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/4EE0EED852FBFB63C12571B6006F74A9

Vláda České republiky. *Dokumenty vlády - 1993-01-20: Usnesení č. 22* [online]. [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: https://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/E9CCDAED05C5FABAC12571B6006CEAA6

Vláda České republiky. *Dokumenty vlády - 1993-05-19: Usnesení č. 246 + P* [online]. [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: https://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/C94E8F831385066EC12571B6006D0A6A

SEZNAM ZKRATEK

31. prchbo	31. pluk radiační, chemické a biologické ochrany
AČR	Armáda České republiky
ARMS	Armádní radiační monitorovací síť
BCHL	bojová chemická látka
CBRN	chemical, biological, radiological and nuclear - chemická, biologická, radiační a jaderná
CO	civilní obrana
HZS	hasičský záchranný sbor
GŘ HZS	Generální ředitelství hasičského záchranného sboru
IZS	Integrovaný záchranný systém
KS	krizová situace
LeS	letecká služba
LMS	letecká monitorovací skupina
LS	laboratorní skupina
MD	místo dekontaminace
MMS	mobilní monitorovací skupina
MU	mimořádná událost
NGŠ AČR	náčelník Generálního štábu armády České republiky
NATO	North Atlantic Treaty Organization
OPIS	operační a informační středisko

OPZHN	ochrana proti zbraním hromadného ničení
PČR	policie České republiky
PIO	prostředek individuální ochrany
PO	požární ochrana
PozS	pozemní síly
RCHPZ	radiační a chemický průzkum
RMS	radiační monitorovací skupina
SaP	Síly a prostředky
SDO	Souprava dekontaminace osob
SOC	stále operační centrum
SSm SOC MO	stálá směna stálého operačního centra Ministerstva obrany
SÚJB	Státní úřad jaderné bezpečnosti
SÚRO	Státní úřad radiační ochrany
VP	vojenská policie
ZHN	zbraň hromadného ničení
ZZS	zdravotnická záchranná služby

SEZNAM OBRÁZKŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1: Obrněný transportér BRDM 2 – rch	37
Obrázek 2: Chemický průzkumný automobil UAZ – 469 ch	38
Obrázek 3: Vozidlo radiačního a chemického průzkumu Land Rover 130 – rch	39
Obrázek 4: Vozidlo S – LOV CBRN Iveco + P – LOV CBRN	40
Obrázek 5: Vozidlo Renault Biomaster	41
Obrázek 6: Vozidlo BIOROVER B2	42
Obrázek 7: Automobil chemický rozstříkovací ACHR – 90M	43
Obrázek 8: Linka – 82	44
Obrázek 9: Linka – 08	45
Obrázek 10: Souprava pro dekontaminaci osob SDO Losberger 2014	46
Obrázek 11: Polní laboratoř PPCHL – AL 2	47
Obrázek 12: Souprava ochranné masky OM – 90	48
Obrázek 13: Jednorázová pláštěnka JP – 90	49
Obrázek 14: Filtrační ochranný převlek FOP – 96	50
Obrázek 15: Provětrávaný protichemický izolační oděv OPCH – 05	51
Obrázek 16: Oděv protichemický OPCH – 90 PO	52
Obrázek 17: Ochranný oděv TYCHEM	53
Obrázek 18: Izolační dýchací přístroj PLUTO 300 COMFORT	53

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: David Stejskal

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: Kombinovaná

Název práce: Úloha chemického vojska v integrovaném záchranném systému

Rok: 2018

Počet stran textu bez příloh: 54

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 24

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 1

Počet internetových zdrojů: 3

Vedoucí práce: PaedDr. Ing. Jan Zelinka, Ph. D.